БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 104 (7104) | 1955 оной майн 4, среда | Сэн 20 мүнгэн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэдэй фронт үргэдэжэ, бэхижэжэ байна

Бүхы дэлхэйн ажалшад мүнөө жэлдэ ...хоорондын һанал нэгэдэлгын һайн... — Майн Нэгэные онсо зориг... ...гойгоор, дэбжэлтэтэйгээр тэмдэглэ... Хаа хаанагүй городууд болон тос... ...ууд ажалшадай демонстрацинууд, ...тингнууд боло. Эдэ демонстрацинууд ...ном һаань, тэдэнэй хабаадагшадай ...рэшье хэлээр хэлэдэг байгаа һаань, ...не бултыень нэгэл һанал бо... зоригжуулаа, тэдэнэй нэгэл үгые ...ан дэлхэй: энэнь шэнэ дайнные зай... шухала гэһэн һанал болод, эб ...амдал гэһэн үгэ байгаа. Бүхы дэл... ...ий бүмбэрсэгэй жииржэ хүнүүдэй хү... зориг энэ үгэ дотор багтаһай. Тэ... ...н найдабари энэ үгэ дотор тон эли ...он харагдана.

Социалистическэ лагериин оронуудта ...й Нэгэн онсо баяртайгаар, зориг... ...гоор тэмдэглэгдэбэ. Эдэ оронуудай ...дууд гүрэнэй, экономическэ болон ...уурна байгуулалтын бүхы һалбари... ...тэ гайхамшагта амжалтануудые ...һандаа баярлаа. Социалистическэ ...гериин ажалшад хэды шэнээн ехэ ал... ...ан омогорхолтойгоор эрьен ха... ...Энэ жэлэй турша эб найрамдалай ...социализмын лагерь бүри ехэ хүсэ... ...болоһон, улам нягтаар жагсаһан, хү... ...гээ улам эхээр этигээр болоһон ... Сүлөөтэ арадуудай Майн Нэгэнэй ...демонстраци болбол социалисти... ...о лагериин 900 миллион хүнии ... ...хүсэн дэлхэй дээрэ байхаяа гэжэ ...алаа. Агуухэ социализ... ...лагерь өөһэдынгөө арадуудые импе... ...листическэ гүрэнүүдэй ямаршье хал... ...н аршалха шадаха, арадуудайн ...й авантюристнүүдай ашаануудһаа ...халка шадаха гүйсэд хүсэтэй юм. ...ммунистическэ общество байгуулга... ...ь тэдэнэртэ һаад хэхэ гэһэн уласхоо... ...дын реакциин һэдэлтэнүүд буруу һү... ...э байна.

...Бүхы оронуудай ажалшад эб найрам... ...ай ба социализмын лагериие эрид ...ханэ гэжэ бүхы дэлхэй Майн Нэгэ... ...үдэр үшөө дахин хараба. Капитали... ...ческэ оронуудай ажалшад социали... ...ческэ лагерьтай ахадүүгэй ёһоор һа... ...а нэгэдэжэ байһанаа, эб найрамда... ...хэрэгые бүри эрид шангаар хам... ...аар бэлэн байһанаа һайндэрэй ми... ...нүүд болон манифестацинууд дээрэ ...улаа.

...Уласхоорондын түгшүүрилые зорюу... ...хурсадхаха, Баруун Европодо ба ...ына Востогто дайнай шэнэ гуламта... ...дые байгуулха гэжэ США-гэй зонхил... ...бүлэгүүдэй һэдэжэ байхадань, Со... ...кэ Союз уласхоорондын шиидхэгдээ... ...асуудалнуудые гуримшуулха, тиин ...нуудай хоорондын харилсаануудтахи ...үүрилые һуларуулха тушаа шэнэ ...алхамуудые хэжэ байна гэжэ ка... ...листическэ оронуудай ажалшад ...дынгөө митингнүүд болон демонстра... ...уд дээгүүр тэмдэглэлээ.

...Капиталистическэ дэлхэйдэ болоһон ...Нэгэнэй демонстрацинууд ба ми... ...нүүд хадаа ажалшад эб найрамдалай ...тэмсэлые өөһэдынгөө социальна ...олтануудые хамгаалхын түлөө тэм... ...лэ илганагүй гэжэ харуулба. Тэдэ... ...хадаа эб найрамдалай түлөө тэмсэл ...хэ хилээмэнэй түлөө тэмсэл гээшэ ...уласхоорондын түгшүүрилые шан... ...алга ба яаралтайгаар зэбсэглэлгэ ...ажалшадай байдалые, ажабайда... ...условиие саашадань муудхааха ...гэжэ мэдэнэ.

...хадаа Францида, Баруун Герма... ...Италида болоһон Майн Нэгэнэй ...нстрацинууд дээрэ онсо тодоор тэм... ...дээ. Баруун Германида, Францида ...Нэгэнэй лозунгнууд дотор ...эглэгдэһэнэй ёһоор, парижска сэрэ... ...хэлсээнүүд ажалшадай материальна ...байдалай хэмжээе шэнээр, эрид ...олуулха байна.

...Майн Нэгэнэй митингнүүд болон де... ...страцинууд Азиин ба Африкын олон ...нуудта туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр ...ээ. Эб найрамдалай хэрэгые хам... ...ха, дай үүдхэгшэдэй хархис бодол... ...нудта харюу сохилто хэхэ, нацио... ...на бэеэ даанхай байдалаа гүйсэд ...ха гэжэ эрид шиидэһэн ажалша... ...голосууд эдэ үдэрнүүдтэ Японидо, ...э, Индонезидэ дуулдаһан байна. ...дээрээ колонизаторнуудай дарлал... ...оо байһаар байгаа колониальна ба ...һаа дулдыданти оронуудай арадууд ...сүлөөгэйнгөө түлөө тэмсэлдэ эрид ...нгеэр жагсана.

...найрамдалай түлөө тэмсэгшэдэй ...д доро мүнөө хүн зон тон олсороо жагсана гэжэ Майн Нэгэнэй демонстрацинууд болон митингнүүд харуулаа. Хүдэлмэришэн ангиар ба тэрээнэй авангард — Коммунистическэ партинуудаар толгойлуулһан, эб найрамдалай түлөө тэмсэл хадаа город болон деревниин ажалшадые, прогрессивнэ интеллигенциие, дэлхэйн шэнэ дайниие уридшалан зайсуулхые хүсэгшэ бүхы хүнүүдые өөртөө хабаадуулна.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэд болбол эб найрамдалые гансахан лэ хүсэхэ гээшэ бага байна, дай үүдхэгшэдэй һэдэлгэнүүдтэ эсэргүүсэн хододоо, бүхы хүсөөрөө, шэн зоригтойгоор тэмсэхэ хэрэгтэй, энэ хадаа агууехэ ба арюун хэрэг мүн гэжэ улам бүри эли тодоор ойлгон мэдэрнэ. Атомна ба водородно зэбсэг хорихын түлөө тэмсэл илангаяа ехэ удхатай болоно байна гэжэ энэ үдэр тэдэнэр сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэһэн байна.

Хаа хаанагүй улам үргэнөөр ябуулагдажа байгаа Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табюулга эб найрамдалай тала баригшадай эдэбхиие эли тодоор харуулаа, харуулхашье байна, дайниие уридшалан зайсуулхын түлөө тэмсэлдэ үнэтэ оруулалта болоно.

Майн Нэгэнэй демонстрацинуудай харуулһанай ёһоор, эб найрамдалай түлөө хүдэлөөн бүхы оронуудта ёһотой арадай хүдэлөөн болоһон байна. Нэгэ хүсэл зоригтой, нэгэ эрмэлзэлгэтэй байжа, нягтаар жагсаһан эб найрамдалай тала баригшадай фронт ёһотойл лэ агууехэ хүсэн болон ургаа. Хэмһээ хэтэрһэн авантюристнүүд болон «хүсэ баримталалгын» американска политикада шүтэгшэдшье хүрэтэрөө арадай хүсэл зоригто эсэргүүсэн хархис хараа бодолоо зоргоороо мүнөө ябуулжа болохоёо болёо гэжэ ойлгоһон байна. Дайнда эсэргүү арадай хүдэлөөнэй далайса туйлай ехэ боложо, дай хүсэгшэд элдэб арга хэрэглэхэ, бэеэ далдалха баатай болоно. Гэбэшье, энэнь эзэрхэг түримхэй политикын өмхидхэгшэдые улам бүри элишэлэн газардуулна.

Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын ба арадай демократиин оронуудай эб найрамдалда дуратай политика американска дай үүдхэгшэдые ба тэдээнэй англо-французска союзнигуудые улам бэрхэшээлтэй байдалда оруулна.

Эб найрамдалай тала баригшадай хүсэнүүдэй харалга болоһон Майн Нэгэнэй һайндэр ажалшадые бүри ехээр зоригжуулаа. Энэ үдэр эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэдэй армиин хэды шэнээн ехэ ба хүсэн түгэлдэр байһаниие тэдэнэр үшөө дахин хараһан байна.

Атлантическа хархис блогой оронуудтахи политическэ ажал-ябуулагшад ба публицистнүүд бүхы оронуудай ажалшадай жагсаалай улам нягта боложо байһаниие, социалистическэ лагериин хүсэ шадалай ургалтые сэдьхэлээ зобон, уур сухалаа хүрэн тэмдэглээ. США, Англи ба бусад капиталистическэ оронуудай хэблэл Советскэ Союз дотор болоһон Майн Нэгэнэй һайндэр тэрээнэй хүсэ шадалай ургаһаниие харуулаа гэжэ тэмдэглэхэ баатай болоһон байна. Советскэ Союз, мүн бүхы социалистическэ лагерь дай үүдхэгшэдэй авантюрада эрид шанга сохилто үгэхэ шадалтай.

Буржуазна публицистнүүд соо һоо эгээ холо харадагуудынь, зүб бодолготойнуудынь эб найрамдалай политикые, политическэ болон ниитын элдэб байгуулгатай гүрэнүүдэй хоорондоо амгалан ёһоор харилсан ажабайдгын политикые урдынхи мэтэ оролдосотойгоор ябуулхаар бэлэн байһанаа Советскэ Союз Майн Нэгэндэ харуулаа гэжэ мэдэрхэ ёһотой болоһон байна. Советскэ правительство уласхоорондын шиидхэгдээгүй асуудалнуудые эбэй ёһоор гуримшуулхаар эрид шиидэнги байһанаа үшөө дахин харуулаа. Советскэ Союзтай харилсахадаа «хүсэ баримталалгын» политикые хэрэглэлгэ тэрээнэй авторнуудта хэзээшье амжалта асараагүй, асархашьегүй байна.

Эб найрамдал хамгаалгын ба бэхижүүлгын агууехэ идейгээр зоригжуулагдаһан бүхы оронуудай арадууд дай үүдхэгшэдтэ эсэргүүгээд тэмсээ, саашадаашье эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэл. Эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэдэй фронт мүнөө сагай түгэс ехэ хүсэн болонхой. Тэрэ хадаа арадуудай хоорондоо нягтаар, ашагтай һайнаар харилсан ажаллалгада зам гаргажа шадахашье, гаргахашье байна. Эб найрамдал тээшэ эрмэлзэһэн арадуудай дабагдашагүй хүсэл зоригто һаад хэхэ тиимэ хүсэн гэжэ байхагүй!

(«Правдын» майн 3-най түрүү бэшэгһээ).

[Б]МАССР-эй Верховно Соведэй Президиумһээ

[Б]урят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо **Чувьюров** Михаил Иванович удаанаар үбшэлһэнэй һүү... ...энэ оной апрелиин 30-да наһа бараа гэжэ Бурят-Монголой АССР-эй [Верх]овно Соведэй Президиум гүнзэгы гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

[К]ПСС-эй Областной Комитедһээ ба БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведһээ

...1917 онһоо эхилээд КПСС-эй гэшүүн, БМАССР-эй Верховно Соведэй ...ат, Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо, КПСС-эй Областной Шалгалтын Комиссиин Түрүү..., Чувьюров Михаил Иванович удаан саг соо хүндөөр үбшэлһэнэй ...эй оной апрелиин 30-да наһа бараа гэжэ КПСС-эй Областной [Комит]ет ба Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Совет гүнзэгы гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

Улаан Талмай дээрэ Майн Нэгэнэй парад болобо

Майн 1-нэй үглөөгүүр. Бүхы советскэ газар дайдые зүүн тээһээ баруун хилэнүүд хүрэтэрнь шэртэн хаража болохо байгаа һаань, сэдьхэл хүдэлгэмэ һайхан байха бэлэй. Городууд, тосхонуудта гоё һайхан тугууд далбан намилзана, улаан бүдүүд дээрэ бэшэгдэһэн уряанууд шэнэ барилганuудые шэмэглэнэ. Хото городуудай үйлсэнүүдээр олон миллион хүн алхалалдана. Хаа хаанагүй сүлөөтэ арадай сэнгэлиг хүхюун һайндэр ерэнхэй.

Улаан Талмай дээрэ сэрэгэй парад боложо, Москвада Майн 1-нэй һайндэр эхилээ. Эртэ урдын түүхэтэй энэ талмай дээрэ, дүтэ шадарайнь үйлсэнүүдтэ сэрэгэйхид сугларба. Сэрэгэй академинүүдэй һурагшад ГУМ-эй ехэ байшангай хажуугаар жэгдэ дүрбэлжэн бүлэгүүд боложо жагсанхай байгаа. Тэрэ байшангай, мүн Историческа музейн үбэр талань һайндэрэйхээр гоёогдон шэмэглэгдээ. Һүртэ һайхан тугууд, КПСС-эй ЦК-гэй Майн Нэгэнэй уряанууд толотон харагдана. ГУМ-эй байшан дээрэ Ленин, Сталинай ехэ портредууд табигданхай байба. Союзна республикануудай арбан зургаан герб манай олонациональна социалистическэ гүрэнэй һүлдэ тэмдэг, ахадүү арадуудай мүнхэ хани барисаанай гэршэнь болон харагдана.

Кремлиин ханын дэргэдэхи сахюур шулуун трибунануудта СССР-эй ба РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд, министрнүүд, наукын, литературын ба искусствын ажал-ябуулагшад, промышленностиин болон хүдөө ажахын түрүүшүүл сугларaa. Тэрэшэлэн Майн Нэгэнэй һайндэртэ хабаадахын тула ВЦСПС-эй уряалаар Москва ерэһэн профсоюзна ба хүдэлмэришэнэй делегацинууд—айлшад хабаадалсаа. Ложонуудта дипломатическа корпусой гэшүүд, гадаадын гүрэнүүдэй сэрэгэй атташенэр һууба.

Нүхэд Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, КПСС-эй ЦК-гэй секретарьнар П. Н. Поспелов, М. А. Суслов, Советскэ Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй маршалнууд, генералнууд болон адмиралнууд нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан, Ленинэй, Сталинай мавзолейн трибуна дээрэ гараба.

Үглөөнэй 10 час. «Смирно» гэһэн командаар сэрэгэйхид абяа шэмээгүй болон зогсобо. СССР-эй Оборонын Министр Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуков Кремлиин Спасска воротануud тээһээ гаража ерэхэдэнь, угтамжын согтой һайхан марш талмай дээгүүр сууряатан зэдэлнэ.

Парадые командалагша Советскэ Союзай Маршал К. С. Москаленко Оборонын Министрые талмайн тэг дунда угтаа. Московско гарнизоной сэрэгүүд ажалшадай уласхоорондын һайндэрэй—Майн Нэгэнэй хүндэлэлдэ зорюулжа парад хэхын тула жагсаагдаад байна гэжэ рапорталан элидхэбэ.

СССР-эй Оборонын Министр Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуков, тэрэниие үдэшэгшэ ба парадые командалагша Советскэ Союзай Маршал К. С. Москаленко сэрэгүүдые эрьежэ уулзахаяа ошобод. Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуков сэрэгүүдые амаршалаад, Майн Нэгэнэй һайндэртэй дашарамдуулжа, тэдэндэ баяр хүргөө. Хэдэн минутын туршада сэрэгүүдэй урдуур ябаха үе соонь Улаан Талмай дээрэ оркестрнүүдэй угтамжын марш, олон дабхар «Ура» хашхаралдаан таһалгаряагүй зэдэлжэ байба.

Сэрэгэй частьнуудые эрьежэ дүүргээд, Г. К. Жуков мавзолейн трибуна дээрэ гарана. Фанфарнууд ялабхижа, алталан гоёогдоһон тэрэнэй улаан вымпелнүүд шэнхинээд, һүүлээрнь:

«Бүгэдөөрэн соносогты!» гэһэн дохёо дуулдаба.

СССР-эй Оборонын Министр Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуков үгэ хэлээд, бүхы оромнай радиогоор шагнаа.

Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуковай хэлэһэн үгэ

Нүхэд солдадууд ба матросууд, сержантнууд болон старшинанууд!

Нүхэд офицернүүд, генералнууд ба адмиралнууд!

Советскэ Союзай ажалшад!

Хилын саанаһаа ерэһэн манай айлшад!

Ажалшадай уласхоорондын һанал нэгэдэлгын үдэр—Майн Нэгэнтэй дашарамдуулжа Советскэ правительствын, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй үмэнэһөө ба даалгабаряар Таанадые амаршалан, баяр хүргэнэб!

Мүнөөдэр бүхы оронуудай хүдэлмэришэн анги, ажалшад бүгэдөөрэн ахадүүгэй ёһоор һаналаа нэгэдэнхэй байһанаа харуулан, империалистическэ дарлалтада ба колониальна богоолшолгодо эсэргүү, арадуудай эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай түлөө, эрхэ сүлөөтэй, национальна бэеэ даанхай байхын түлөө тэмсэлдэ өөһэдынгөө зэргэнүүдые үргэдхэн жагсаажа байна.

Советскэ Союзай арадууд манай партиин шиидхэбэринүүдые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэн, коммунистическэ общество байгуулха арюун һайхан хэрэгтэ хамаг хүсэ шадалаа зорюулна, промышленностиин, хүдөө ажахын, наукын ба культурын бүхы һалбаринуудые бүри ехээр хүгжөөхэ хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлана.

Хүндэ промышленностиие үлэмжэ ехээр хүгжөөхэ гэһэн Коммунистическэ партиингаа генеральна хараа шугамые советскэ хүнүүд бүгэдөөрэн дэмжэдэг, тиихэдээ арадай ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ шэнэ амжалта туйлаха имагта зүб зам, арадай ажана байдалай таһалгаряагүй һайжарха ба агууехэ Эхэ оронойнгоо түгэлдэр ехэ хүсые, оборонно шадалые бэхижүүлхэ эшэ үндэһэн мүн гэжэ тэрээниие тоолодог байха юм.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд социалистическэ индустрида, партиин, правительствын ба хүдэлмэришэн ангиин түгэс туһаламжада түшэглэн, колхозууд болон совхозуудаа улам саашадань бэхижүүлхэ, тарялангай ургасые бүри ехэ болгохо, шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглаха зорилго бэелүүлхын түлөө амжалтатайгаар тэмсэнэ. Эдэнэр жэл бүри 10 миллиард пүүдһээ доошо бэшэ ороо һо таряа ургуулжа абадаг болохо, малажалай ашаг шэмые хоёр—хоёр дахинһаа ехээр нэмээхын тула шэн зоригтойгоор ажаллана.

Манай агууехэ Эхэ ороной аша туһада хэгдэһэн зохёон байгуулхы ажалтай холбоотойгоор советскэ обществын морально-политическэ нэгэдэл, хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэри доро хүгжэдэг, хүдэлмэришэн таряашан хоёрой хоорондохи ленинскэ холбоо харилсаан, арадуудай хани барисаан, арадай, Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын бата нэгэдэл улам бэхижэн мандана.

Советскэ Союзай, агууехэ Хитад ороной, арадай демократиин оронуудай ба Германска Демократическа Республикын арадуудай хани барисаан—ниитын ашаг туһые, ахадүүгэй, үнэн һайн сэдьхэлэй туһалалсалгые үндэһэ болгоһон хани барисаан улам бэхижэжэ, хүгжэжэ байна.

Советскэ Союзай гадаадын политикань ниитын ба гүрэнэй байгуулалтаһаа дулдыдангүй, гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байжа ба экономическа талаараа мүрысэжэ болохо тухай агууехэ Ленинэй сэсэн мэргэн заабаринуудһаа эшэ үндэһэтэй юм. Энэ эб найрамдалта гадаадын политикамнай Советскэ социалистическэ гүрэнэй уласхоорондын нэрэ хүндые бүри бата болгоно. Уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые эбэй аргаар шиидхэхэ гэдэг Советскэ правительствын гадаадын политикые бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн ехэтэ һайшаана, «хүсэ баримталха» гэдэг империалистическэ бүлэгүүдэй арадта харша политикые, заналта хэдэг ба уласхоорондын хёмороо үүдхэдэг политикые эрид шууд буруушаана.

Нүхэдүүд!

Баруун Германиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хабаадалгатайгаар сэрэгэй шэнэ бүлэглэл бии болгохоор хараалһан парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталалга уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха хэрэгтэ һаад ушаруулна, аюулгүй байдал хангаха ба бүгэдэниитын эб найрамдал сахиха зорилгоор нэмэлтэ хэмжээнүүдые абахыень советскэ арадһаа эринэ.

Советскэ арад ажахынгаа бүхы һалбаринуудай хүсэтэ шэнэ дэбжэлтэ, техническэ ехэ хүгжэлтэ хангахын тула шухала бүхы юумэ хэхэ, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ, коммунизм байгуулха хэрэгтэ ехэ оролдолго гаргахань дамжаггүй.

Советскэ арадай амгалан тайбан ажалые эбдэхэ гэжэ һэдэдэг дайсадай ямаршье бүлэглэлые һамна сохихо шадабаритай Советскэ Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүд шэб шэнэ буу зэбсэгүүдээр, дайшалхы техникээр зэбсэгжээд, Эхэ оронойнгоо эб зэгэй ба аюулгүй байдалые, гүрэнэйнгөө интересые сахин хамгаалжа байнад.

Арми ба Далайн-Сэрэгэй Флоднай дайшалхы бэлэдхэлээ улам нарижуулан һайжаруулхын тулада, бүри түгэс бэлэн байхын ба шэнэ зэбсэгүүдые амжалтатайгаар шудалхын тулада хүсэ шадалаа гамнангүй оролдохо гэжэ советскэ арадай батаар найдахадань болохо.

Ажалшадай уласхоорондын һанал нэгэдэлгын үдэр—Майн Нэгэн мандаха болтогой!

Агууехэ советскэ арад, оронойнгоо амгалан тайбан, аюулгүй байдалые сахин хамгаалагша Зэбсэгтэ Хүсэнүүдынь мандаха болтогой!

Советскэ Правительство мандаха болтогой!

Манай арадые коммунизмын илалта тээшэ хүтэлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Ура!

* * *

«Ура!» гэһэн үгэнүүд парадта хабаадагшадые дамжажа долгитон зэдэлнэ. Советскэ Союзай Гүрэнэй гимнын һүртэ аялга ханхинана. Артиллерийскэ салюдай абяан нэжэгэнэбэ.

...Сэрэгүүд алхалан дабшахаар бэлэн болонхой. «Алхалан дабшагты!» гэһэн команда дуулдана. Хүгжэмшэдэй һургуулиин эдир барабанщигууд алхалалгада тааруугаар барабануудаа сохино. Барабанай нажаганахын забһарта хүгжэмэй марш хүнхинэнэ. Генерал-майор Петровой хүтэлбэрилдэг духовой оркестр ирагуу һайханаар дуулана. Сэрэгэй академинүүдтэ һурадаг офицернүүдэй нягта жагсаалтай колонноnууд һубаран гараба. Московско гарнизоной сэрэгүүдэй баярай марш эхилээ. Офицернүүд мүр мүрөө зэргэлүүлэн жагсаад гэшхэлбэд. Генералнууд салют хэжэ, һэлмэнүүдээ ялабхюулна. Эсэгэ оронoo хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадаһыень, дайшалхы дүй дүршэлыень гэршэлэн харуулһан орденууд, медальнууд олохон офицернүүдэй сээжэдэнь яларна. Эдэнэр сэрэгэй академинүүдтэ һуража, тиимэ дүй дүршэл улам гүнзэгыгөөр шудална.

Ленинэй ордентo, Суворовой нэгэдэхи зэргын ордентo, М. В. Фрунзын нэрэмжэтэ Улаан тугта сэрэгэй академиие командна кадрнуудай кузница гэжэ нэрлэдэг юм. Тэрэнэй батальонууд Улаан Талмайн сахюур шулуун трибунануудай урдуур эгээн түрүүн дабшан гараба. Мүнөөдэр тэдэнэр парадай шэнэ формо үмдөө. Буулгамал захатай, сагаан боро мундирнуудые, харабтар боро галстугтай сагаан самсануудые үмдөөд, парадна бүһэнүүдые бүһэлэнхэй, кортигуудые зүүнхэй, алталмал һарабшатай ба ялагар тооробшотой фуражкануудые үмдэнхэй ябана.

Академиһээ парадта хабаадаһан офицернүүдэй дунда— һуралсалай 45 отличнигууд бии. Академидэ һуража гараһан Советскэ Союзай Герой генерал-полковник Курочкин энэ колонные толгойлоо. В. И. Ленинэй заабаряар 1918 ондо анха түрүүшынхеэ тогтоогдоһон, сэрэгэй энэ академи олон тоото гайхамшаг командирнуудые хүмүүжүүлээ. Тэрэнэй һурагшадынь академиингээ алдарта заншалнуудые нангинаар сахин, арьбадхажа байдаг.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ, Ленинэй ордентo Улаан тугта сэрэгэй-политическэ академиинхид ерэбэ. Политхүдэлмэрилэгшэдынь командирнуудтай хамта сэрэгшэдэй политическэ хүмүүжэлые улам һайжаруулха гэжэ оролдоно. Сэрэгшэдые Эхэ орондоо, арад зондоо, коммунизмын хэрэгтэ заха хизааргүй үнэн байхаар хүмүүжүүлнэ. Политхүдэлмэрилэгшэд саб гэмэ зохидоор хубсаланхай, шанга һайн жагсаалтай байдагаараа офицернүүдһээ дутанагүй. Академиин һурагшадай дунда Советскэ Союзай Геройнууд Киселев, Епишкин, Степанов гэгшэд ябана.

Трибунанууд дээрэ альга ташалга боложо ташаганаба. Ленинэй ордентo, Суворовой нэгэдэхи зэргын ордентo Ф. Э. Дзержинскиин нэрэмжэтэ артиллерийскэ инженернэ академиин һурагшадые айлшад амаршална. Тэрэнэй составһаа парадта хабаадагшад бүгэдөөрэн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадажа гайхамшаг дүршэл олоһон байна. Баатаршалга ба шэн габьяа гаргаһанайнгаа түлөө тэдэнэр Советскэ Союзай олон орденуудаар, медальнуудаар шагнагданхай.

Трибунын урдуур агаарай-сэрэгэй Улаан тугта Академиин колонно ябана. Авиациин генерал-лейтенант Пестов түрүүлэн ябана. Тугай дэргэдэ Советскэ Союзай Геройнууд подполковнигууд Безбоков, Сморчков, майор Сутягин гэгшэд жагсана.

Сэрэгэй бусад академинүүдэй: Сталинай нэрэмжэтэ бронетанкова сэрэгүүдэй, Куйбышевай нэрэмжэтэ инженерно-сэрэгэй, Жуковскиин нэрэмжэтэ агаарай-сэрэгэй академинүүдэй һурагшадые Улаан Талмай дээрэ ерэһэн хүнүүд халуунаар угтаба. Академи бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд болон багшанарай дунда дайшалхы генералнууд, тэдэнэй тоодо Советскэ Союзай Герой танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант Фоминых, Советскэ Союзай Герой инженерно-сэрэгүүдэй генерал-полковник Галицкий, инженерно-техническэ

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта)

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ажалшадай уласхоорондын һайндэр — Майн Нэгэнэй Улан-Удэ городой Соведүүдэй талмай дээрэ һайндэрлэлгэ. А. Мантаевай фото.

Эртын ороohото культурануудые агротехническэ эрхим болзорто тария

Эртын тарилга дүүргэбэ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефо...ор абтаба). Калининай нэрэмжэтэ ...хоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыды..., парторганизациинь секретарь ...хэр Булыгин) Сэлэнгынгэ аймаг ...ор хамагhаа түрүүлэн эртын ороо...то культурануудай тарилгые дүүр...бэ.

Энэ колхоз 472 гектарта хара та...а, 328 гектарта шэниисэ тариба. ...лендумын МТС-эй нүхэд Доржо Норбоевой, Федор Кряжевай хүтэлбэрилдэг тракторна бригаданууд тус колхозой тараанажалай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта хүдэлмэрилжэ, тарилгые богонихон болзор соо хэhэн байна. Трактористнар Константин Тютрин, Цырендоржо Буянтуев, сеялкэшэд Иван Еранский, Лубсандоржо Дымчиков гэгшэд бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, тарилгын ябасые хурдадхаhан байха юм.

Мүнөө механизаторнууд болон колхозникууд пар хахална, тэжээлэй болон овощной культурануудые, хартаабха тариха газар бэлэдхэн, борнойлго, лущени, культиваци хэнэ.

Тэрэшэлэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз эртын ороohото культурануудай тарилга дүүргүүтэй байна.

В. БАДАШКЕЕВ.

Богонихон саг соо дүүргэхэбди

Партиин ЦК-гэй январска Плену...й тогтоолоор зоригжоhон манай ...лхозникууд 1955—1960 онуудта ...лүүлэгдэхэ хүдэлмэринүүдэй тү...үүдые зохёожо байна. Эдэ түсэ...үд соонь илангаяа 1955 ондо хү...э ажахын продуктнуудые ехээр үй...дбэрилхөөр хараалагдана. МТС-эй ...рьяата Маленковой, Кагановичын ...эмжэтэ, «Коммунизм» колхозууд ...ондонойхидо орходоо мүнөө жэл...тарилгын талмайе 420 гектараар ...эдхэхэ юм. Тиихэдэ тэжээлэй ...льтурануудые 1954 онойхидо ор...доо энэ жэлдэ ханигүй ехээр тари... байна. Ингэжэ малажалhаа ...аг шэмэ ехээр абаха арга олдохо...

Манай МТС-эй харьяата колхо...уд гүрэнhөө ехэ туhаламжа аба... Гүрэн hайн кадрнуудые бэ...лхэжэ үгэдэг, техникээр туhал...г байна. Гүрэнэй энэ туhаламжа ...аа ажахыгаа улам хүгжөөхэ хэ...тэнь эндэхи колхозуудта хэмгүй ...э арга боломжо олгоно гээшэ. Ажахынгаа хүгжэлтые шэнэ гури...ар түсэблэхэ хэрэгтэ эндэхи кол...зууд бүхы колхозникуудаа ха...адуулаа. Тиихэдэ МТС-эй механи...торнууд, хүдөө ажахын мэргэжэл...д колхозуудай эдэ түсэбүүдые ...ёоходонь эдэбхитэйгээр туhалал... Харьяата колхозуудай дунда ...шээгээр 1955 ондо тарилгын бүхы ...лмай дээрэhээ гектар бүриин 11 ...нтнерhээ бага бэшэ ургаса абаха ...га абанхай.

Баталан абаhан эдэ уялгануудаа ...жалтатайгаар дүүргэхын тула ...түрүүн энэ жэлэй хабарай та...гые жэшээтэ hайнаар үнгэргэхэ ...этэй. Мүнөө хабартаа МТС-эй ...рьяата колхозууд бүхы дээрээ 6600 ...арта тарилга хэхэ, тэрэ тоодо ... гектарта кукуруза ургуулха тү...тэй.

Мүнөө жэлэй хабарай тарилгые ...онихон болзор соо дүүргэхэ арга ...омжонууд бии. Эндэхи колхозууд, ...лгаяа Маленковой нэрэмжэтэ колхоз, хабарай тарилгада эрхимээр бэлэдхэжэ, тарилгаяа hайнаар элдүүрилhэн пар дээрэ хэхэ байна. Тодорхойлбол, нёдондо намар 4000 шахуу гектар пар хоёр дахин хахалагдаа hэн. Тиихэдэ энэ пар дээрэ саhан тогтоогдоо, наг шэбхэ гаргагдаа. Тэрээн дээрээ мүнөө шэниисэ тарихабди. Иимээр бэлэдхэгдэhэн участогhаа дунда жэшээгээр га бүриин 15—16 центнер тараанай ургаса хүряаха түсэбтэйбди.

Үнгэрэгшэ үбэлдөө трактор болон бусад механизмуудаа МТС hайнаар заhабарилаа. Урда жэлнүүдтэ орходоо мүнөө хабар тракторнуудай зогсохо ябадал үсөөрөө. Энээнэй эсэстэ, манай механизаторнууд hаатабаригүйгөөр ажаллажа байна, ажалайнь бүтээсэ ханигүй дээшэлээ. Жэшээлхэдэ, 6-дахи тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Пташник) механизаторнуудай дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ МТС соогоо түрүү hуурида ябана. Тус бригадын трактористнууд нүхэд Курдюков, Богатырёв, Панфилов ба бусад халаанайнгаа нормые хододоо 150 — 160 процент дүүргэнэ.

«Коммунизм» колхозой поли дээрэ ажалладаг тракторист нүхэр Кокряков «ДТ-54» трактораар сезон соогоо 1300 гектар зөөлэн хахалалга хэхэ уялга абаhан байна. Энэ нүхэр абаhан уялгаяа дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ, халаанайнгаа нормые хододоо 180—200 процент дүүргэдэг юм.

Мүн тэрэшэлэн Маленковой нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ ажалладаг нүхэр Дылыковэй бригадын механизаторнууд муу бэшээр ажаллажа байна.

Манай механизаторнууд болон колхозникууд кукуруза тарилгада бүхы анхаралаа хандуулха ёhотой. Яахадааб гэхэдэ, энэ культурые урда жэлнүүдтэ тарижа үзөөгүй байна бшуу. Энэ хабартаа МТС-эй агрономууд кукуруза тухай ойлгуулamжын хүдэлмэри ябуулаа. Илангаяа механизаторнууд энэ культурые тариха агротехникые муу бэшээр шудалаа.

Кукуруза квадратно-гнездовой аргаар тарихабди. Иимэ аргаар тариха тусгаар «США-6» маркын сеялкэ манай эндэ оройдоо хоёр бии. Тиимэhээ тараанай 6 сеялкэнүүдые кукуруза тарилгада тааруулаад тракторна бригадануудта хубаагаабди. Харьяата колхозуудаймнай 950 гектар талмайда саhан тогтоогдоод, мүнөө наг шэбхэ гаргагдажа байна.

Кукурузые силос болгон дарахын тула манай МТС-эй колхозууд олохон нүхэнүүдые шэнээр малтаха болоод байна. Жэшээлхэдэ, Маленковой нэрэмжэтэ колхоз 20 силоснэ траншейнүүдые малтаха ёhотой. Мүнөөдөө тус колхоз барилгын шулуу, модо бэлэдхэжэ байна. Энэ хүдэлмэридэнь шефтээ абаhан промышленна предприятинууд ехэхэн туhаламжа хүргэнэ.

Гэхэ зуура, хабарай тарилгада бэлэдхэхэ талаар МТС-эй хүдэлмэридэ дутуунууд олон байна. Олохон тракторна бригадануудта полевой станууд, нүүдэл вагончигууд муугаар түхеэрэгдээ. Тиихэдэ, hүниин халаанда ажаллаха трактористнууд дутуу. Жэшээлхэдэ, 6-дахи бригадада 12 трактористнууд байха ёhотой аад, мүнөө 3 хүн хүдэлмэрилнэ.

Зарим колхозуудта ороohото культурануудай бүхы үрэhэ хүрэнгэнь тарилгын кондицида хүргэгдөөгүй байна. Жэшээнь, Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо 300 центнер үрэhэн дутуу.

МТС-эй дирекци болон партийна эхин организаци эдэ дутагдалнуудые усадхаха талаар хэмжээнүүдые абажа байна. Эндэхи МТС-эй механизаторнууд, харьяата колхозуудай колхозникууд хүдөө ажахыгаа эрид хүгжөөхэ талаар эршэтэйгээр ажаллахаар зоригжонхой.

Э. Ибрагимов,
Сүхын МТС-эй директор.

Нормоёо үлүүлэн дүүргэнэ

...ичурын аймагай «Коммунизм» ...озой полинууд дээрэ хүдэлмэ...эт Бага-Куналейн МТС-эй меха...аторнууд энэ жэлдэ ороohото ...ьтурануудай баян ургаса ургуул... тулада хабарай тарилгые агро...ническэ богони болзорто хэжэ ...ргэхэ гэжэ шиидэhэн байгаа.

...унко Ринчиновэй хүтэлбэрилдэг ...кторна бригадынхид мүрысөөндэ ...ү hуури эзэлнэ. Мүн тэрэшэлэн ...Иван Халинай, Феофан Никиперовэй хүтэлбэрилдэг тракторна бригаданууд ороohото культурануудай эртын тарилгые саг соонь эхилээд, богонихон болзорто дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэнэ. Энэ колхоздо тарилга хэжэ байhан тракторист Иван Черняев үдэр соо 35 гектарай орондо 40—45 гектарта тарилга хэнэ. Мүн тэрэшэлэн трактористнууд Василий Черняев, Семен Пургачевский гэгшэд үдэрэйнгөө даалгабарине саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ.

Ингэжэ ороohото культурануудай эртын тарилгые агротехническэ богони болзорто хэжэ дүүргэхын түлөө механизаторнууд болон колхозникуудай дунда мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрhэнэй ашаар колхоз мүнөө 2100 гаран гектар тараад байна. Эндэ ороohото эртын культурануудай тарилга үглөө мүнөө дүүрэхэнь.

И. Аширов.

XVII партс'ездын нэрэмжэтэ колхоздо

ВЫСТАВКЭДЭ ХАБААДАГШАДТА ШАН БАРЮУЛАГДАА

Үнгэрэгшэ жэлдэ Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаhан энэ колхоздо hаяхан шан барюулагдаба.

Аймагай гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Кырмыгенов Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкын главна Комитедэй зүгhөө диплом, медальнуудые ба үнэмшэлгэнүүдые выставкэдэ хабаадагшадта барюулба. Колхозой түрүүлэгшээр удаанай хүдэлмэрилжэ байhан Бабу Сыренович Барбаковта—Бага алтан медаль, тараанажалай бригадын бригадир нүхэр Шараевта—Бага мүнгэн медаль, мүн выставкэдэ хабаадалсаhан 12 түрүү колхозникуудта медальнууд болон үнэмшэлгэнүүд барюулагдаа. Колхоз хоёрдохи шатын дипломдо хүртэжэ, ашаанай автомашинаар шагнагдаба.

ПОЛЕВОЙ СТАН hАЙНААР ТҮХЕЭРЭГДЭЭ

Колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа Түнхэнэй МТС-эй механизаторнуудта зохихо услови байгуулагдаа.

Полевой стан дээрэ нээгдэhэн столоводо шанар hайнтай хоол бэлдэгдэнэ. Мүн тэндэнь бани баригданхай.

Полевой станай улаан булан аятай зохидоор түхеэрэгдээ. Гэрынь дулаан, элдэб лозунг болон плакадуудаар шэмэгдэнхэй. Элдэб янзын наадanай хэрэгсэлнүүд бии. Мүн библиотечкэ, газетэ, журналнууд хододоо байдаг. Ажалайнгаа hүүлээр механизаторнууд, колхозникууд эндэ ерэжэ, сүлөөтэй сагаа hайнаар үнгэргэдэг.

КОЛХОЗОЙ ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Мүнөө жэлдэ колхоз ехэхэн барилга хэхэ юм. Бэлдэгдэhэн 3000 кубометр модониинь түсэблэгдэhэн барилгануудта хүсэдөөр хүрэхэ байна. Модоной ехэнхи хубинь барилгынгаа газарта шэрэгдэнхэй.

Колхозой барилгашад мүнөө мориной байра барижа дүүргэхэ дүтэлөө. Ингээд hаяар үнеэдэй байра барижа эхилхэнь.

Модошо дархашуул Лобсан Баторов, Михаил Лобсанов ба бусад ажалай үндэр бүтээсые туйлана.

БАГШАНАР ОЙЛГУУЛАМЖЫН ХҮДЭЛМЭРИ ЯБУУЛНА

Галбайн долоон жэлэй hургуулиин багшанар колхозой гэшүүдэй дунда ойлгуулamжын хүдэлмэри hайнаар ябуулна. hургуулиин директор нүхэр Шабаев, багшанар Дылыков, Исакова болон бусад КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые колхозникуудта тайлбарилан ойлгуулхын зорилгоор хэдэн дахин лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэhэн байна.

Б. Доржеев.
Түнхэнэй аймаг.

Михаил Иванович ЧУВЬЮРОВ

Удаан саг соо хүндөөр үбшэлhэнэй hүүлээр Михаил Иванович Чувьюров наhа бараба. Энэ уйдхарта мэдээс тэрэнние хүндэлдэг, тэрээнэй дүтын угаа олон хүнүүд тон ехээр шаналха байна. Михаил

Иванович Чувьюровые республикын хүн зон бүхыдөө мэдэхэ байгаа. Тэрэ хадаа арад түмэнэй дунда тон ехэ хүндэтэй хүн байhан юм. Ажалшан арадай дундаhаа гараhан энэ хүн бүхы амн наhаяа арадтаа алба хэжэ үнгэргөө.

М. И. Чувьюров 1896 ондо үгытэй тараашанай бүлэ соо түрэhэн юм. Бага наhанhаа эхилээд батрак боложо ябаба. Октябрьска социалистическэ революциин үедэ — 1917 оной ноябриин 10-да фронт дээрэ Коммунистическэ партиин зэргэдэ ороhон байгаа. Тэрэ сагhаа хойшо амн наhанайнгаа hүүлшын минута хүрэтэр партиин хэрэгэй түлөө, арадай хэрэгэй түлөө хүсэ шадалаа хайрлангүйгөөр, шэн зоригтойгоор тэмсэбэ. Тэрэ хадаа гражданска дайнай фронтнууд дээрэ сагаан бандидуудтай тэмсэhэн, удаа тээнь советскэ ба культурна байгуулалтын шухала участогууд дээрэ ажаллаhан юм.

Интервентнүүдтэ болон сагаангвардеецүүдтэ эсэргүүсэн, партизануудтай хамта тэмсэhэн Улаан-Армиин отрядуудые толгойлон ябажа, М. И. Чувьюров Забайкальеда советскэ засагые тогтоохын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа hэн. 1923 онhоо хойшо саг үргэлжэ Бурят-Монголдо хүдэлмэрилөө, тиихэлээ республикын прокуророй орлогшын, худалдаа-наймаанай арадай комиссарай, КПСС-эй обкомой таhагые даагшын, мүн 1946 онhоо эхилээд — БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшын тушаалнуудые даажа ябаhан байгаа.

Ажалай Улаан Тугай орденоор ба медальнуудаар тэрэнние шагнажа, Советскэ правительство М. И. Чувьюровай габьяануудые ехээр сэгнэбэ.

Хүнүүдтэ hайнаар хандадаг, түбшэн даруу зантай, энэрхы сэдьхэлтэй аад, эрид сэхэ, партиин ба арадай хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхэ М. И. Чувьюровые ажалша олониитэ гүн ехээр хүндэлдэг, дурладаг байгаа. Тэрэ хадаа бүхы зарлалнуудай БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, КПСС-эй обкомой гэшүүн, КПСС-эй областной шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ байhан юм.

Эрид шанга большевигые, hаруул hайхан сэдьхэлтэй хүниие, партиин ба арадай үнэн хүбүүе манай зэргэhээ үхэл абаашаа.

Манай хани нүхэр, хахасая даа!

И. Армянинов, Д. Болсохоев, В. Боянова, К. Барабанов, Н. Борисов, Н. Бутуханов, К. Гурьянов, Н. Гендунова, И. Дроздов, В. Дубровский, Г. Климов, М. Могнонов, Е. Магунов, Х. Намсараев, В. Островская, Ц. Очиров, Д. Иванов, Н. Иванов, Е. Петров, Я. Русаков, Р. Сафронов, И. Стегачев, А. Тараненко, В. Филиппов, А. Хахалов, Д. Цыремпилон, И. Цыпылов, Г. Цыдынжапов.

КПСС-эй городской комитедhээ ба ажалшадай депутадуудай городской Соведhээ

КПСС-эй городской комитет ба ажалшадай депутадуудай городской Совет болбол БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо, 1917 онhоо эхилээд КПСС-эй гэшүүн, нүхэр **Чувьюров** Михаил Ивановичын сагhаа урид наhа бараhан тушаа гүнзэгы шаналалаа мэдүүлнэ.

ВЛКСМ-эй обкомhоо

ВЛКСМ-эй обком хадаа БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо нүхэр **Чувьюров** Михаил Ивановичын сагhаа урид наhа бараhан тушаа гүнзэгы шаналалаа мэдүүлнэ.

Профсоюзуудай областной Соведhээ

Профсоюзуудай Бурят-Монголой областной Совет болбол БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо, үнинэй большевик нүхэр **Чувьюров** Михаил Ивановичын сагhаа урид наhа бараhан тушаа гүнзэгы шаналалаа мэдүүлнэ.

Нарин ба нарибтар ноохотой хонидые олон болгохобди

...Малажалай продуктнуудые үй...бэрилгэ ехэдхэхэ тухай» партиин ...гэй январска Пленумэй тогтоо... манай колхозой гэшүүд угаа ... политическэ дэбжэлтэтэйгээр ... Эдэнэр хадаа хүдөө ажа... хүгжөөхэ талаар парти ба пра...ельствын заабаринуудые hаяын ...а дүүргэхээр шиидэнхэй.

...артиин ЦК-гэй Пленумэй шиид...ринүүдые ажал хэрэг дээрэнь ...үүлхын тула бидэнэр бодото ...жээ-ябуулгануудые хараалhан ...абди. hү, тоhо, мяха, нооho ба ... ажахын бусад продуктнуудые ...абадаг болохо талаар хо...хараанай түсэб зохёоходо «хү...жахые түсэблэдэг мүнөөнэй ёho ...ные хубилгаха тухай» парти, ...ительствын гаргаhан тогтоол ...ри боложо үгөө. Энэ тог...хадаа колхоз бүхэндэ нютагайн...эрхэ байдалда тааруулжа ажа...саашадань хүгжөөхэ арга нү... боложо үгэhэн байна.

...дань хүдөө ажахын хүгжэлтые ...ээ түсэблэдэг байхадань, ... колхоздо эбэртэ бодо ма...хэбэрилхэ ехэ түсэб үгтэдэг ...бэшэ арга боломжонуудай хэ... абтадаггүй байгаа. Гэбэшье, ... колхозой малай ашаг шэмэ ...байна. Яахадааб гэхэдэ, манай ...хуурай, элhэлиг хүрьhэтэй юм. ...дэ добо, үндэр газар элбэг. ...газарта хони үсхэбэрилхэдэ ...нжатай.

...анай колхозникууд нарин ба ...тар ноохотой хони олоор үсхэ...хэ хэмжээ-ябуулгануудые ха...ан байна. Эдэ хэмжээ-ябуул... ёhoop хонидоймнай тоо ... 1960 ондо 33 мянга болохо юм. Тиихэдэ хонидойнгоо тоо табан жэлэй туршада 1954 онойхидо орходоо 4 дахин олошоруулха байнабди. Бүхы хонидоймнай 60 гаран процентнь нарин ба нарибтар ноохоной үүлтэрэй хонид болохо ёhотой. Мүнөө манай колхоз 12500 толгой хонидтой юм.

Хонидойнгоо тоо толгой олошоруулжа, нооho ехээр хайшалаад байхадаа эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ ханигүй ехэ нооho абадаг болохо ёhотойбди. Жэшээлхэдэ, 1955 ондо 100 гектар бүриин 71 килограмм, 1960 ондо 266 килограмм хүрэтэр нооho абаха түсэбтэйбди. Хэрбээ иимэ хэмжээнэй нооho хайшалаад байгаа хадамнай артелиимнай олзо доход ургаха байна бшуу. Жэшээнь, мүнөө жэлдэ ганса ноохонhоо 500 мянган түхэригэй олзо доход ороохо байна. Тиихэдэ 1960 ондо 2 миллион 112 мянган түхэригэй олзо доход ноохонhоо оруулхаар хараалнабди.

Хонидhоо нооho ехээр хайшалхын тула манай колхозникууд ехэ хүдэлмэри хэхэ зэргэтэй. Эгээ түрүүн бүхы хонидоо ноохонойнь шанараар илгаха, нарин ба нарибтар ноохотой хонидые тусгаар отара болгон таhалха байнабди. Эдэ хүдэлмэрие мүнөө жэлдэ хэжэ дүүргэхэбди. Мүнөө нарин ба нарибтар ноохотой хонидой хоёр отара бии болгообди. Тэдэмнай Киран гэжэ нютагта байрлана. Иимэ ноохотой хонидые олошоруулхын зорилгоор hайн үүлтэрэй хусануудые олоор үсхэхэбди. Баталан абаhан эдэ хэмжээ-ябуулгануудаа хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула манай артелиин гэшүүд эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Илангаяа хонин харууhалдаг колхозникууд эрхим ажалаараа шалгарна. Хараалагдаhан түсэбүүдээ дүүргэхын түлөө малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар түгэсхэхэ, мал үсхэбэрилхэ энэ жэлэй түсэб сүм дүүргэхын тула хонишод шармайн тэмсэнэ.

Энэ үбэлдөө манай хонишод 2347 толгой хони хурьгалуулаад, түлнүүдыень бараг hайнаар түлжүүлжэ байна. Апрель ба май hарануудта үшөө мянгаад хонин хурьгалха юм. Гадна, 1500-гаад шахуу хонидые хэнзэлүүлхэ hанаатайбди. Манай колхоздо эхирлэдэг 250-яад толгой хонид бии .Эдэ хонидые тусгаар отара болгон амяарынь харууhалнабди.

Молон Дашиевич Жигмитовэй хүтэлбэрилдэг хониной бригадын 12 хонишод ехэ hайнаар ажаллана. Тэдэнэй харууhалдаг 2500 толгой хонид гарзагүйгөөр ондо орожо байна.

Адуу малай тоо толгойе олошоруулха ба тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын тула нэн түрүүн тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэй. Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолнууд хадаа кукуруза ехээр тарижа, малдаа эдиүлхэ зорилго табяа. Партиин ЦК-гэй энэ тогтоолые дүүргэлтэ болгон манай колхоз 720 гектарта кукуруза тариха байнабди. Энэ культурые Киранка горхоной эрьеэр тарихабди.

Нёдондо жэлдэ 20 гектарта кукуруза тариhамнай hайнаар ургаагүй hэн. Яахадааб гэхэдэ, элhэлиг муу хүрьhэтэй газарта тариhан, кукуруза тариха газараа мууса үтэгжүүлhэн байгаабди. Нёдондонойнгоо дутагдалнуудые усадхажа кукуруза тарилгада ехэ бэлэдхэл хэжэ байнабди.

Кукурузые силос болгон дарахын тулада мүнөө жэлдэ траншейнүүдые, набтар башнинуудые олоор бэлэдхэхэ байнабди. Манай колхоздо комплексно табан бригаданууд бии. Эдэ бригаданууд 75 тонно силос багтааха нэгэ-нэгэ набтар башнинуудые бариха ёhотой. Мүнөөдөө барилгын шулуун, модон бэлэдхэгдэжэ байна. Колхозой центртэ байрладаг фермын дэргэдэ хоёр набтар башнинууд баригдажа hаяар дүүрэхэнь.

Манай колхозой гэшүүд сабшалан ба бэлшээриин газарнуудые hайжаруулха хэрэгтэ ехэхэн анхаралаа хандуулдаг юм. Сабшалангай ба бэлшээриин газарнуудые уhалхын тулада Киранка горхондо хаалта барижа, жэжэхэн канавануудаар сабшалан ба бэлшээри дээгүүрээ уhыень урадхаажа байнабди. Мүнөө 300 гаран гектар газар уhалагдаа. Энэ хүдэлмэри үшөө үргэлжэлhөөр. Тиихэдэ hайрамай уhан сабшалан дээрэ баригдаа.

1955—1960 онуудай түсэб соогоо малай байрануудые олоор бариха гэжэ хараалаабди. Тиин мүнөө жэлдэ хонидой байха табан типовой байрануудые барижа дүүргэхэбди. Эдэ байрануудаа имагтал саманна хирпиисээр бариха ёhотойбди. Малай байрануудые барилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри эхилээ. Хирпиисэ үйлэдбэрилхэ заахан завод баригдажа, сезон соогоо нэгэ миллион хирпиисэ бүтээхэ аргатай. Мүн тэрэшэлэн ехэхэн хэмжээнэй барилгын модон бэлэдхэгдэжэ байна.

Манай колхозой хонишод табан жэлэй туршада хонидойнгоо тоо толгойе дүрбэ дахин олошоруулхаhаа гадна, үүлтэрыень hайжаруулха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, гүрэндөө имагтал нарин ба нарибтар нооho тушаадаг болохонь лабтай.

В. А. Воронцов, Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ.

1954 оной декабриин 2-ой Московско декларацида хабаадалсаhан гүрэнүүдэй Зүблөө Варшавада зарлаха тушаа

Европодо эб найрамдал ба аюулгүй байдал сахиха талаар европейскэ оронуудай Московско Зүблөөнэй шиидхэбэриин ёhoop Советскэ Союзай, Польско Арадай Республикын, Чехословацка Республикын, Германска Демократическа Республикын, Венгерскэ Арадай Республикын, Румынска Арадай Республикын, Болгариин Арадай Республикын ба Албаниин Арадай Республикын Правительствонуудай хоорондо hүүлэй үедэ зүбшэлнүүд хэгдэhэн байна. Нэгэдэхеэр, Зүблөөндэ хабаадаhан наймаан гүрэнэй хоорондо хани барисаан, харилсан ажаллалга ба харилсан туhалалсалга тухай Договор баталха тухай асуудал, хоёрдохёор Договорто хабаададаг гүрэнүүдэй нэгэдэмэл командовани байгуулха тухай асуудал энэ зүбшэлнүүдэй үедэ хэлсэгдэhэн байна.

Парижска хэлсээнүүдэй эсэлэн баталагдаhан дээрэhээ Московско Зүблөөнэй шиидхэбэринүүдээр тодорхойлогдоhон асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхын тулада майн 11-дэ Варшавада хоёрдохи зүблөө зарлаха гэжэ дурсагдаhан гүрэнүүд мүнөө хэлсэhэн байна. Варшавска Зүблөөндэ Хитадай Арадай Республикын Правительство хабаадалсаха байна. Тэрэ хадаа тус Зүблөөндэ өөрынгөө ажаглагшые эльгээхэ байна.

(ТАСС).

Сэхэ зам харилсаанай поезд Москваhаа Пхеньянда ерэбэ

ПХЕНЬЯН, апрелиин 30. (ТАСС). Москва Пхеньян хоёрой хоорондо ябадаг вагонтой түрүүшын поезд үсэгэлдэр Пхеньянда ерээ. СССР-hээ ерэhэн пассажирнуудые болон советскэ түмэрзамшадые КНДР-эй Зам харилсаанай министерствын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, корейскэ түмэрзамшад перрон дээрэ угтаhан байна.

Эртын ороohото культурануудые агротехническэ эрхим болзорто тария

Эртын тарилга дүүргэбэ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефо- оор абтаба). Калининай нэрэмжэтэ олхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыды- юв, парторганизациинь секретарь нүхэр Булыгин) Сэлэнгынгээ аймаг дотор хамагhаа түрүүлэн эртын ороо- hото культурануудай тарилгые дүүр- гэбэ.

Энэ колхоз 472 гектарта хара та- ра, 328 гектарта шэниисэ тариба. Селендумын МТС-эй нүхэд Доржо Норбоевой, Федор Кряжевай хүтэлбэрилдэг тракторна бригаданууд тус колхозой таряанажалай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта хүдэлмэрилжэ, тарилгые богонихон болзор соо хэһэн байна. Трактористнар Константин Тютрин, Цырендоржо Буянтуев, сеялкэшэд Иван Еранский, Лубсандоржо Дымчиков гэгшэд бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, тарилгын ябасые хурдадхаһан байха юм.

Мүнөө механизаторнууд болон колхознигууд пар хахална, тэжээлэй болон овощной культурануудые, хартаабха тариха газар бэлэдхэн, борнойлго, лущени, культиваци хэнэ.

Тэрэшэлэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз эртын ороohото культурануудай тарилга дүүргүүтэй байна.

В. БАДАШКЕЕВ.

Богонихон саг соо дүүргэхэбди

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолоор зоригжоһон манай колхознигууд 1955—1960 онуудта елүүлэгдэхэ хүдэлмэринүүдэй тү- бүүдые зохёожо байна. Эдэ түсэ- үүд соонь илангаяа 1955 ондо хү- өө ажахын продуктнуудые ехээр үй- дбэрилхөөр хараалагдана. МТС-эй рьяата Маленковой, Кагановичын эрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозууд дондонойхидо орходоо мүнөө жэл- тарилгын талмайе 420 гектараар рэдхэхэ юм. Тиихэдэ тэжээлэй культурануудые 1954 онойхидо ор- доо энэ жэлдэ ханигүй ехээр тари- байна. Ингэжэ малажалhаа шаг шэмэ ехээр абаха арга олдохо м.

Манай МТС-эй харьяата колхо- уд гүрэнhөө ехэ туhаламжа аба- ла. Гүрэн hайн кадрнуудые бэ- лдхэжэ үгэдэг, техникээр туhал- г байна. Гүрэнэй энэ туhаламжа дaa ажахыгаа улам хүгжөөхэ хэ- тэнь эндэхи колхозуудта хэмгүй э арга боломжо олгоно гээшэ. Ажахынгаа хүгжэлтые шэнэ гури- аар түсэблэхэ хэрэгтэ эндэхи кол- зуууд бүхы колхознигуудаа ха- адуулаа. Тиихэдэ МТС-эй механи- торнууд, хүдөө ажахын мэргэжэл- д колхозуудай эдэ түсэбүүдые өоходонь эдэбхитэйгээр туhалал- а. Харьяата колхозууднай дунда шээгээр 1955 ондо тарилгын бүхы лмай дээрэhээ гектар бүриин 11 нтнерhээ бага бэшэ ургаса абаха тга абанхай.

Баталан абаhан эдэ уялгануудаа жалтатайгаар дүүргэхын тула я түрүүн энэ жэлэй хабарай та- лгые жэшээтэ hайнаар үнгэргэхэ рэгтэй. Мүнөө хабартаа МТС-эй рьяата колхозууд бүхы дээрээ 6600 тарта тарилга хэхэ, тэрэ тоодо 0 гектарта кукуруза ургуулха тү- бтэй.

Мүнөө жэлэй хабарай тарилгые гонихон болзор соо дүүргэхэ арга ломжонууд бии. Эндэхи колхозууд, ангаяа Маленковой нэрэмжэтэ колхоз, хабарай тарилгада эрхимээр бэлэдхэжэ, тарилгаяа hайнаар элдүүрилhэн пар дээрэ хэхэ байна. Тодорхойлбол, нёдондо намар 4000 шахуу гектар пар хоёр дахин хахалагдаа hэн. Тиихэдэ энэ пар дээрэ саhан тогтоогдоо, наг шэбхэ гаргагдаа. Тэрээн дээрээ мүнөө шэниисэ тарихабди. Иимээр бэлэдхэгдэhэн участогhаа дунда жэшээгээр га бүриин 15—16 центнер таряанай ургаса хүряаха түсэбтэйбди.

Үнгэрэгшэ үбэлдөө трактор болон бусад механизмуудаа МТС hайнаар заhабарилаа. Урда жэлнүүдтэ орходоо мүнөө хабар тракторнуудай зогсохо ябадал үсөөрөө. Энээнэй эсэстэ, манай механизаторнууд hаатабаригүйгөөр ажаллажа байна, ажалайнь бүтээсэ ханигүй дээшэлээ. Жэшээлхэдэ, 6-дахи тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Пташник) механизаторнуудай дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ МТС соогоо түрүү hууриhа ябана. Тус бригадын трактористнууд нүхэд Курдюков, Богатырёв, Панфилов ба бусад халаанайнгаа нормые хододоо 150—160 процент дүүргэнэ.

«Коммунизм» колхозой поли дээрэ ажалладаг тракторист нүхэр Кокряков «ДТ-54» тракторaap сезон соогоо 1300 гектар зөөлэн хахалалга хэхэ уялга абаhан байна. Энэ нүхэр абаhан уялгаяа дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ, халаанайнгаа нормые хододоо 180—200 процент дүүргэдэг юм.

Мүн тэрэшэлэн Маленковой нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ ажалладаг нүхэр Дылыковэй бригадын механизаторнууд муу бэшээр ажаллажа байна.

Манай механизаторнууд болон колхознигууд кукуруза тарилгада бүхы анхаралаа хандуулха ёhотой. Яахадааб гэхэдэ, энэ культурые урда жэлнүүдтэ тарижа үзөөгүй байна бшуу. Энэ хабартаа МТС-эй агрономуud кукуруза тухай ойлгуулам-жын хүдэлмэри ябуулаа. Илангаяа механизаторнууд энэ культурые тариха агротехникые муу бэшээр шудалаа.

Кукуруза квадратно-гнездовой аргаар тарихабди. Иимэ аргаар тариха тусгаар «США-6» маркын сеялкэ манай эндэ оройдоо хоёр бии. Тиимэhээ таряанай 6 сеялкэнүүдые кукуруза тарилгада тааруулаад тракторна бригаданuудта хубаагаабди. Харьяата колхозуудаймнай 950 гектар талмайда саhан тогтоогдоод, мүнөө наг шэбхэ гаргагдажа байна.

Кукурузые силос болгон дарахын тула манай МТС-эй колхозууд олохон нүхэнүүдые шэнээр малтаха болоод байна. Жэшээлхэдэ, Маленковой нэрэмжэтэ колхоз 20 силоснэ траншейнүүдые малтаха ёhотой. Мүнөөдөө тус колхоз барилгын шулуу, модо бэлэдхэжэ байна. Энэ хүдэлмэридэнь шефтээ абаhан промышленна предприятинууд ехэхэн туhаламжа хүргэнэ.

Гэхэ зуура, хабарай тарилгада бэлэдхэхэ талаар МТС-эй хүдэлмэридэ дутуунууд олон байна. Олохон тракторна бригаданuудта полевой станууд, нүүдэл вагончигууд муугаар түхеэрэгдээ. Тиихэдэ, hүниин халаанда ажаллаха трактористнууд дутуу. Жэшээлхэдэ, 6-дахи бригадада 12 трактористнууд байха ёhотой аад, мүнөө 3 хүн хүдэлмэрилнэ.

Зарим колхозуудта ороohото культурануудай бүхы үрэhэ хүрэнгэнь тарилгын кондицида хүргэгдөөгүй байна. Жэшээнь, Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо 300 центнер үрэhэн дутуу.

МТС-эй дирекци болон партийна эхин организаци эдэ дутагдалнуудые усадхаха талаар хэмжээнүүдые абажа байна. Эндэхи МТС-эй механизаторнууд, харьяата колхозуудай колхознигууд хүдөө ажахыгаа эрид хүгжөөхэ талаар эршэтэйгээр ажаллахаар зоригжонхой.

Э. Ибрагимов,
Сүхын МТС-эй директор.

Нормоёо үлүүлэн дүүргэнэ

Бичурын аймагай «Коммунизм» колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэ- лдэг Бага-Куналейн МТС-эй меха- заторнууд энэ жэлдэ ороohото культурануудай баян ургаса ургуул- хын тулада хабарай тарилгые агро- хническэ богони болзорто хэжэ үргэхэ гэжэ шиидэhэн байгаа.

Жунко Ринчиновэй хүтэлбэрилдэг тракторна бригадынхид мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлнэ. Мүн тэрэшэлэн Иван Халинай, Феофан Никипеловэй хүтэлбэрилдэг тракторна бригаданууд ороohото культурануудай эртын тарилгые саг соонь эхилээд, богонихон болзорто дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэнэ. Энэ колхоздо тарилга хэжэ байhан тракторист Иван Черняев үдэр соо 35 гектарай орондо 40—45 гектарта тарилга хэнэ. Мүн тэрэшэлэн трактористнууд Василий Черняев, Семен Пургачевский гэгшэд үдэрэйнгөө даалгабаринс саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ.

Ингэжэ ороohото культурануудай эртын тарилгые агротехническэ богони болзорто хэжэ дүүргэхын түлөө механизаторнууд болон колхознигуудай дунда мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрhэнэй ашаар колхоз мүнөө 2100 гаран гектар таряад байна. Эндэ ороohото эртын культурануудай тарилга үглөө мүнөө дүүрэхэнь.

И. Аширов.

Нарин ба нарибтар ноohотой хонидые олон болгохобди

«Малажалай продуктнуудые үй- дбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» партиин гэй январска Пленумэй тогтоо- манай колхозой гэшүүд угаа политическэ дэбжэлтэтэйгээр . Эдэнэр хадаа хүдөө ажа- хүгжөөхэ талаар парти ба пра- льствын заабаринуудые hаяын а дүүргэхээр шиидэнхэй.

Партиин ЦК-гэй Пленумэй шиид- эринүүдые ажал хэрэг дээрэнь үүлхын тула бидэнэр бодото кээ-ябуулгануудые хараалhан абди. hү, тоho, мяха, ноohо ба э ажахын бусад продуктнуудые абадаг болохо талаар хо- хараанай түсэб зохёоходо «хү- ажахые түсэблэдэг мүнөөнэй ёho лые хубилгаха тухай» парти, ательствын гаргаhан тогтоол бэри боложо үгөө. Энэ тог- хадаа колхоз бүхэндэ нютагайн- эрхэ байдалда тааруулжа ажа- саашадань хүгжөөхэ арга нү- боложо үгэhэн байна.

дань хүдөө ажахын хүгжэлтые түсэблэдэг байхадань, колхоздо эбэртэ бодо ма- ухэбэрилхэ ехэ түсэб үгтэдэг бэшэ арга боломжонуудhаа ха- абтадаггүй байгаа. Гэбэшье, колхозой малай ашаг шэмэ байна. Яахадааб гэхэдэ, манай хуурай, элhэлиг хүрьhэтэй юм. эдэ добо, үндэр газар элбэг. газарта хони үсхэбэрилхэдэ ажатай.

алай колхознигууд нарин ба бтар ноohотой хони олоор үсхэ- хэ хэмжээ-ябуулгануудые ха- ан байна. Эдэ хэмжээ-ябуул- дай ёhoop хонидоймнай тоо й 1960 ондо 33 мянга болохо юм. Тиихэдэ хонидойнгоо тоо табан жэлэй туршада 1954 онойхидо орходоо 4 дахин олошоруулха байнабди. Бүхы хонидоймнай 60 гаран процентнь нарин ба нарибтар ноohоной үүлтэрэй хонид болохо ёhотой. Мүнөө манай колхоз 12500 толгой хонидтой юм.

Хонидойнгоо тоо толгой олошоруулжа, ноohо ехээр хайшалаад байхадаа эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ ханигүй ехэ ноohо абадаг болохо ёhотойбди. Жэшээлхэдэ, 1955 ондо 100 гектар бүриин 71 килограмм, 1960 ондо 266 килограмм хүрэтэр ноohо абаха түсэбтэйбди. Хэрбээ иимэ хэмжээнэй ноohо хайшалаад байгаа хадамнай артелиимнай олзо доход ургаха байна бшуу. Жэшээнь, мүнөө жэлдэ ганса ноohонhoo 500 мянган түхэригэй олзо доход орохо байна. Тиихэдэ 1960 ондо 2 миллион 112 мянган түхэригэй олзо доход ноohонhoo оруулхаар хараалнабди.

Хонидhoo ноohо ехээр хайшалхын тула манай колхознигууд ехэ хүдэлмэри хэхэ зэргэтэй. Эгээ түрүүн бүхы хонидоо ноohонойнь шанараар илгаха, нарин ба нарибтар ноohотой хонидые тусгаар отара болгон таhалха байнабди. Эдэ хүдэлмэрые мүнөө жэлдэ хэжэ дүүргэхэбди. Мүнөө нарин ба нарибтар ноohотой хонидой хоёр отара бии болгообди. Тэдэмнай Киран гэжэ нютагта байрлана. Иимэ ноohотой хонидые олошоруулхын зорилгоор hайн үүлтэрэй хусануудые олоор үсхэхэбди. Баталан абаhан эдэ хэмжээ-ябуулгануудаа хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула манай артелиин гэшүүд эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Илангаяа хонии харууhалдаг колхознигууд эрхим ажалаараа шалгарна. Хараалагдаhан түсэбүүдээ дүүргэхын түлөө малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар түгэсхэхэ, мал үсхэбэрилхэ энэ жэлэй түсэб сүм дүүргэхын тула хонишод шармайн тэмсэнэ.

Энэ үбэлдөө манай хонишод 2347 толгой хони хурьгалуулаад, түлнүүдыень бараг hайнаар түлжүүлжэ байна. Апрель ба май hарануудта үшөө мянгаад хонии хурьгалха юм. Гадна, 1500-гаад шахуу хонидые хэнзэлүүлхэ hанаатайбди. Манай колхоздо эхирлэдэг 250-яад толгой хонид бии. Эдэ хонидые тусгаар отара болгон амяарынь харууhалнабди.

Молон Дашиевич Жигмитовэй хүтэлбэрилдэг хониной бригадын 12 хонишод ехэ hайнаар ажаллана. Тэдэнэй харууhалдаг 2500 толгой хонид гарзагүйгөөр ондо орожо байна.

Адуу малай тоо толгойе олошоруулха ба тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын тула нэн түрүүн тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэй. Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолнууд хадаа кукуруза ехээр тарижа, малдаа эдюулхэ зорилго табяа. Партиин ЦК-гэй энэ тогтоолые дүүргэлтэ болгон манай колхоз 720 гектарта кукуруза тариха байнабди. Энэ культурые Киранка горхоной эрьеэр тарихабди.

Нёдондо жэлдэ 20 гектарта кукуруза тариhамнай hайнаар ургаагүй hэн. Яахадааб гэхэдэ, элhэлиг муу хүрьhэтэй газарта тариhан, кукуруза тариха газараа мууса үтэгжүүлhэн байгаабди. Нёдондонойнгоо дутагдалнуудые усадхажа кукуруза тарилгада ехэ бэлэдхэл хэжэ байнабди.

Кукурузые силос болгон дарахын тулада мүнөө жэлдэ траншейнүүдые, набтар башнинуудые олоор бэлэдхэхэ байнабди. Манай колхоздо комплексно табан бригаданууд бии. Эдэ бригаданууд 75 тонно силос багтааха нэгэ-нэгэ набтар башнинуудые бариха ёhотой. Мүнөөдөө барилгын шулуун, модон бэлэдхэгдэжэ байна. Колхозой центртэ байрладаг фермын дэргэдэ хоёр набтар башнинууд баригдажа hаяар дүүрэхэнь.

Манай колхозой тэшүүд сабшалан ба бэлшээриин газарнуудые hайжаруулха хэрэгтэ ехэхэн анхаралаа хандуулдаг юм. Сабшалангай ба бэлшээриин газарнуудые уhалхын тулада Киранка горхондо хаалта барижа, жэжэхэн канавануудаар сабшалан ба бэлшээри дээгүүрээ уhыень урадхаажа байнабди. Мүнөө 300 гаран гектар газар уhалагдаа. Энэ хүдэлмэри үшөө үргэлжэлhөөр. Тиихэдэ hайрамай уhан сабшалан дээрэ баригдаа.

1955—1960 онуудай түсэб соогоо малай байрануудые олоор бариха гэжэ хараалаабди. Тиин мүнөө жэлдэ хонидой байха табан типовой байрануудые барижа дүүргэхэбди. Эдэ байрануудаа имагтал самаана хирпиисээр бариха ёhотойбди. Малай байрануудые барилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри эхилээ. Хирпиисэ үйлэдбэрилхэ заахан завод баригдажа, сезон соогоо нэгэ миллион хирпиисэ бүтээхэ аргатай. Мүн тэрэшэлэн ехэхэн хэмжээнэй барилгын модон бэлэдхэгдэжэ байна.

Манай колхозой хонишод табан жэлэй туршада хонидойнгоо тоо толгойе дүрбэ дахин олошоруулхаhаа гадна, үүлтэрыень hайжаруулха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, гүрэндөө имагтал нарин ба нарибтар ноohо тушаадаг болохонь лабтай.

В. А. Воронцов, Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ.

XVII партс'ездын нэрэмжэтэ колхоздо

ВЫСТАВКЭДЭ ХАБААДАГШАДТА ШАН БАРЮУЛАГДАА

Үнгэрэгшэ жэлдэ Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаhан энэ колхоздо hаяхан шан барюулагдаба.

Аймагай гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Кырмыгенов Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкын главна Комитедэй зүгhөө диплом, медальнуудые ба үнэмшэлгэнүүдые выставкэдэ хабаадагшадта барюулба. Колхозой түрүүлэгшээр удаанай хүдэлмэрилжэ байhан Бабу Сыренович Барбаковта—Бага алтан медаль, таряанажалай бригадын бригадир нүхэр Шараевта—Бага мүнгэн медаль, мүн выставкэдэ хабаадалсаhан 12 түрүү колхознигуудта медальнууд болон үнэмшэлгэнүүд барюулагдаа. Колхоз хоёрдохи шатын дипломдо хүртэжэ, ашаанай автомашинаар шагнагдаба.

ПОЛЕВОЙ СТАН hАЙНААР ТҮХЕЭРЭГДЭЭ

Колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа Түнхэнэй МТС-эй механизаторнуудта зохихо услови байгуулагдаа.

Полевой стан дээрэ нээгдэhэн столоводо шанар hайнтай хоол бэлдэгдэнэ. Мүн тэндэнь бани баригданхай.

Полевой станай улаан булан аятай зохидоор түхеэрэгдээ. Гэрынь дулаан, элдэб лозунг болон плакадуудаар шэмэгдэнхэй. Элдэб янзын наадаанай хэрэгсэлнүүд бии. Мүн библиотечкэ, газетэ, журналнууд хододоо байдаг. Ажалайнгаа hүүлээр механизаторнууд, колхознигууд эндэ ерэжэ, сүлөөтэй сагаа hайнаар үнгэргэдэг.

КОЛХОЗОЙ ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Мүнөө жэлдэ колхоз ехэхэн барилга хэхэ юм. Бэлдэгдэhэн 3000 кубометр модониинь түсэблэгдэhэн барилгануудта хүсэдөөр хүрэхэ байна. Молоной ехэнхи хубинь барилгынгаа газарта шэрэгдэнхэй.

Колхозой барилгашад мүнөө мориной байра барижа дүүргэхэ дүтэлөө. Ингээд hаяар үнеэдэй байра барижа эхилхэнь.

Модошо дархашуул Лобсан Баторов, Михаил Лобсанов ба бусад ажалай үндэр бүтээсые түйлана.

БАГШАНАР ОЙЛГУУЛАМЖЫН ХҮДЭЛМЭРИ ЯБУУЛНА

Галбайн долоон жэлэй hургуулиин багшанар колхозой гэшүүдэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри hайнаар ябуулна. hургуулиин директор нүхэр Шабаев, багшанар Дылыков, Исакова болон бусад КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые колхознигуудта тайлбарилан ойлгуулхын зорилгоор хэдэн дахин лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэhэн байна.

Б. Доржеев.

Түнхэнэй аймаг.

Михаил Иванович ЧУВЬЮРОВ

Удаан саг соо хүндөөр үбшэлhэнэй hүүлээр Михаил Иванович Чувьюров наhа бараба. Энэ уйдхарта мэдээс тэрэнине хүндэлдэг, тэрээнэй дүтын угаа олон хүнүүд тон ехээр шаналха байна. Михаил

Иванович Чувьюровые республикын хүн зон бүхыдөө мэдэхэ байгаа. Тэрэ хадаа арад түмэнэй дунда тон ехэ хүндэтэй хүн байhан юм. Ажалшан арадай дундаhаа гараhан энэ хүн бүхы ами наhаяа арадтаа алба хэжэ үнгэргөө.

М. И. Чувьюров 1896 ондо үгытэй таряашанай бүлэ соо түрэhэн юм. Бага наhанhaa эхилээд батрак боложо ябаба. Октябрьска социалистическэ революциин үедэ — 1917 оной ноябриин 10-да фронт дээрэ Коммунистическэ партиин зэргэдэ ороhон байгаа. Тэрэ сагhaa хойшо ами наhанайнгаа hүүлшын минута хүрэтэр партиин хэрэгэй түлөө, арадай хэрэгэй түлөө хүсэ шадалаа хайрлангүйгөөр, шэн зоригтойгоор тэмсэбэ. Тэрэ хадаа гражданска дайнай фронтнууд дээрэ сагаан бандидуудтай тэмсэhэн, удаа тээнь советскэ ба культурна байгуулалтын шухала участогууд дээрэ ажаллаhан юм.

Интервентнүүдтэ болон сагаангвардеецүүдтэ эсэргүүсэн, партизануудтай хамта тэмсэhэн Улаан-Армиин отрядуудые толгойлон ябажа, М. И. Чувьюров Забайкальеда советскэ засагые тогтоохын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа hэн. 1923 онhoo хойшо саг үргэлжэ Бурят-Монголдо хүдэлмэрилөө, тиихэдэ республикын прокуророй орлогшын, худалдаа-наймаанай арадай комиссарай, КПСС-эй обкомой таhагые даагшын, мүн 1946 онhoo эхилээд — БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшын тушаалнуудые даажа ябаhан байгаа.

Ажалай Улаан Тугай орденоор ба медальнуудаар тэрэнине шагнажа, Советскэ правительство М. И. Чувьюровай габьяануудые ехээр сэгнэбэ.

Хүнүүдтэ hайнаар хандадаг, түбшэн даруу зантай, энэрхы сэдьхэлтэй аад, эрид сэхэ, партиин ба арадай хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхэ М. И. Чувьюровые ажалша олониитэ гүн ехээр хүндэлдэг, дурладаг байгаа. Тэрэ хадаа бүхы зарлалнуудай БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, КПСС-эй обкомой гэшүүн, КПСС-эй областной шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ байhан юм.

Эрид шанга большевигые, hаруул hайхан сэдьхэлтэй хүниие, партиин ба арадай үнэн хүбүүе манай зэргэhээ үхэл абаашаа.

Манай хани нүхэр, хахасая даа!

И. Армянинов, Д. Болсохоев, В. Боянова, К. Барабанов, Н. Борисов, Н. Бутуханов, К. Гурьянов, Н. Гендунова, И. Дроздов, В. Дубровский, Г. Климов, М. Могнонов, Е. Магунов, Х. Намсараев, В. Островская, Ц. Очиров, Д. Иванов, Н. Иванов, Е. Петров, Я. Русаков, Р. Сафронов, И. Стегачев, А. Тараненко, В. Филиппов, А. Хахалов, Д. Цыремпилон, И. Цыпылов, Г. Цыдынжапов.

КПСС-эй городской комитедhээ ба ажалшадай депутадуудай городской Соведhээ

КПСС-эй городской комитет ба ажалшадай депутадуудай городской Совет болбол БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо, 1917 онhoo эхилээд КПСС-эй гэшүүн, нүхэр **Чувьюров** Михаил Ивановичын сагhaa урид наhа бараhан тушаа гүнзэгы шаналалаа мэдүүлнэ.

ВЛКСМ-эй обкомhoo

ВЛКСМ-эй обком хадаа БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо нүхэр **Чувьюров** Михаил Ивановичын сагhaa урид наhа бараhан тушаа гүнзэгы шаналалаа мэдүүлнэ.

Профсоюзуудай областной Соведhээ

Профсоюзуудай Бурят-Монголой областной Совет болбол БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо, үнинэй большевик нүхэр **Чувьюров** Михаил Ивановичын сагhaa урид наhа бараhан тушаа гүнзэгы шаналалаа мэдүүлнэ.

1954 оной декабриин 2-ой Московско декларацида хабаадалсаhан гүрэнүүдэй Зүблөө Варшавада зарлаха тушаа

Европодо эб найрамдал ба аюулгүй байдал сахиха талаар европейскэ оронуудай Московско Зүблөөнэй шиидхэбэриин ёhoop Советскэ Союзай, Польско Арадай Республикын, Чехословацка Республикын, Германска Демократическа Республикын, Венгерскэ Арадай Республикын, Румынска Арадай Республикын, Болгариин Арадай Республикын ба Албаниин Арадай Республикын Правительствонуудай хоорондо hүүлэй үедэ зүбшэлнүүд хэгдэhэн байна. Нэгэдэхеэр, Зүблөөндэ хабаадаhан наймаан гүрэнэй хоорондо хани барисаан, харилсан ажаллалга ба харилсан туhалалсалга тухай Договор баталха тухай асуудал, хоёрдохёор Договорто хабаададаг гүрэнүүдэй нэгэдэмэл командовани байгуулха тухай асуудал энэ зүбшэлнүүдэй үедэ хэлсэгдэhэн байна.

Парижска хэлсээнүүдэй эсэслэн баталагдаhан дээрэhээ Московско Зүблөөнэй шиидхэбэринүүдээр тодорхойлогдоhон асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхын тулада майн 11-дэ Варшавада хоёрдохи зүблөө зарлаха гэжэ дурсагдаhан гүрэнүүд мүнөө хэлсэhэн байна. Варшавска Зүблөөндэ Хитадай Арадай Республикын Правительство хабаадалсаха байна. Тэрэ хадаа тус Зүблөөндэ өөрынгөө ажаглагшые эльгээхэ байна.

(ТАСС).

Сэхэ зам харилсаанай поезд Москваhaa Пхеньянда ерэбэ

ПХЕНЬЯН, апрелиин 30. (ТАСС). Москва Пхеньян хоёрой хоорондо ябадаг вагонтой түрүүшын поезд үсэгэлдэр Пхеньянда ерээ. СССР-hээ ерэhэн пассажирнуудые болон советскэ түмэрзамшадые КНДР-эй **Зам харилсаанай министерствын** хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, корейскэ түмэрзамшад перрон дээрэ угтаhан байна.

Хилын саана Майн 1-нэй һайндэрлэлгэ

Бүхы бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ олон зуугаад миллион хүнүүд ажалшадай уласхоорондын һанал нэгэдэлгын үдэр, бүхы оронуудай хүдэлмэришэдэй ахадүүгэй хани барисаанай үдэр —Майн 1-нэй һайндэрлэбэ. Хилын саана ажалшадай ехэ демонстрацинууд, митингнүүд ба суглаанууд бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө, арадуудай хоорондохи амгалан хани харилсаанай түлөө, шэнэ дайнай аюулда эсэргүү тэмсэлдэ арадуудай бэхижэжэ байгаа нэгэдэлэй туг доро боложо үнгэрөө.

Хитадай Арадай Республикын, Европодохи арадай демократиин оронуудай, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын, Германска Демократическа Республикын, Монгол Арадай Республикын, Вьетнамай Демократическа Республикын ажалшад Майн 1-нэй һайндэрые илангаяа һүр жабхалантайгаар, баяртайгаар тэмдэглэбэ. Майн 1-нэй үдэртэ тэдэнэр шэнэ ажабайдалые байгуулгада шэнэ гайхамшагта амжалтануудые туйлахаар, арадуудай хоорондохи бата бэхи эб найрамдалай түлөө улам эрид шангаар тэмсэхээр бэлэн байһанаа харуулба.

Майн 1-дэ Пекинэй центральна талмай—Тяньаньмынь һайндэрэйхеэр гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй байгаа. Тэрэнэй трибунанууд улаан тугуудаар, транспарантнуудаар, Маркс, Энгельс, Ленин, Сталинай, Мао Цзэ-дунай портредүүдээр шэмэглэгдэбэ.

Нэрьемэ альга ташалган доро центральна трибуна дээрэ Мао Цзэ-дун, Лю Шао-ци, Чжу Дэ, Чэнь Юнь ба КПК-гэй ЦК-гэй политбюрогой бусад гэшүүд, Хитадай демократическа элдэб олон партинуудай ба арадай правительствын хүтэлбэрилэгшэд гараба. КПК-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн, Пекинэй мэр Пын Чжэнь демонстрантнуудта хандан, амаршалгын үгэ хэлэбэ.

Туг бариһан 2 мянган хүнүүдэй колонно Пекинэй ажалшадай һайндэрые нээбэ. Тэрэнэй удаа тээ столицын эгээн эдир бага хүнүүд—баглаа сэсэгүүдые ба олон үнгын бүмбэгэ бариһан пионернүүд Тяньаньмыньда гараба. Олон зуугаад гулабхаанууд талмай дээрэ огторгой өөдэ ниидэн гараа.

Пекинэй предприятинуудай хүдэлмэришэд, город шадарай тосхонуудай таряашад, спортсменүүд ябана. Тэдэнэй колоннонууд дээрэ угаа олон тугууд ба транспарантнууд харагдана.

Пекиндэ болоһон һайндэрэй демонстрацида 500 мянган хүн хабаадаа. Шанхайда, Мукдендэ, Таньцзиньда, Уханьда. Кантондо, Сианьда, мүн Хитадай бусад городууд ба хүдөө нютагуудта ажалшад һайндэрлээ. Тэдэнэр хитад арадай ургажа байгаа хүсэ шадалые, эб найрамдалые хамгаалхаар, социалистическэ байгуулалтын хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлахаар тэрэнэй эрид шидэнги байһанай толотомо демонстраци болоо.

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын городууд болон тосхонуудай хүн зон ажалшадай уласхоорондын һайндэрые баяртайгаар тэмдэглэбэ.

Майн 1-дэ польско столицада ажалшадай һайндэрэй жагсаал болоо. Центральна трибуна дээрэ — ПОРП-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Болеслав Берут, Польско Арадай Республикын гүрэнэй Соведэй түрүүлэгшэ Александр Завадский, министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Юзеф Циранкевич, Польшын маршал Константин Рокоссовский, ПОРП-эй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд, гүрэнэй Соведэй ба правительствын гэшүүд гараба. Хажуу талын трибунанууд дээрэ—варшавска предприятинуудай ажалай түрүүшүүл, Советскэ Союзай, КНР-эй ба бусад оронуудай профсоюзна делегацинууд, дипломатическа корпусой гэшүүд гараба.

Болеслав Берут һайндэрэй жагсаалда хабаадагшадта хандан үгэ хэлэбэ.

Майн 1-нэй һайндэрлэхын тула Чехословакиин столицын үйлсэнүүдтэ ба талмайнуудта олон зуу мянган ажалшад гараба.

Чехословацка столицын ажалшадай һайндэрэй жагсаалаар ябалга 4 час үлүүтэй үргэлжэлбэ. Тэрээндэ 400 мянга гаран хүн хабаадаа.

Венгерскэ арад Майн 1-нэй баяр жабхалантайгаар һайндэрлэбэ. Будапештдэ ехэ демонстраци болоо.

Румынска Арадай Республикада, Болгариин Арадай Республикада, Албаниин Арадай Республикада, Монгол Арадай Республикада, Вьетнамай Демократическа Республикада Майн 1-нэй һайндэр ажалшадай хүсэтэ демонстрацинуудаар, митингнүүдээр тэмдэглэгдэбэ.

Берлиндэ Маркс—Энгельсын талмай дээрэ ехэ демонстраци боложо. Тэрээндэ хэдэн зуугаад мянган хүн хабаадаа. ГДР-эй президент Вильгельм Пикын, премьер-министр Отто Гротеволиин, СЕПГ-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Вальтер Ульбрихтын, СЕПГ-эй ЦК-гэй политбюрогой ба республикын правительствын гэшүүдэй трибуна дээрэ гарахадань сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба. Талмай дээгүүр демонстрантнууд жагсаалаар гараа. Парижска хэлсээнүүдтэ эсэргүү, германска милитаризмые һэргээлгэдэ эсэргүү, нэгэдэмэл, демократическа ба эб найрамдалда дуратай Германиие байгуулхын түлөө, атомна болон водородно зэбсэг хорихын түлөө, эб найрамдалай түлөө тэмсэхые уряалһан лозунгнуудтай транспарантнуудые, ГДР-эй гүрэнэй тугуудые, улаан тугуудые тэдэнэр барижа ябаба.

Һайндэрэй ехэ демонстрацинууд ГДР-эй бусад городуудта тэрэшэлэн болобо.

Капиталистическэ оронуудта ажалшадай уласхоорондын һанал нэгэдэлгын һайндэр— Майн Нэгэн империалистическэ богоолшолгодо эсэргүү, шэнэ дайнда эсэргүү, өөһэдынгөө ажабайдалай интересүүдэй түлөө хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлэй шангадалгын туг доро боложо үнгэрөө.

(ТАСС).

И. В. Сталинай дурасхаалда памятник нээгдэбэ

ПРАГА, майн 2. (ТАСС). Ажалшадай һанал нэгэдэлгын уласхоорондын үдэртэ, Прагада Иосиф Виссарионович Сталинай дурасхаалда памятник нээгдээ. Влтава мүрэнэй эрье дээрэ бодхоогдоһон памятнигай дэргэдэ столицын хэдэн олон мянган ажалшад сугларaa.

Республикын президент А. Запотоцкий, премьер-министр Вильям Широкий, Чехословакиин коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь А. Новотный, КПЧ-эй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд, правительствын гэшүүд Прага городые толгойлогшо А. Свобода, Советскэ Союзһаа Чехословакида байдаг посол Н. П. Фирюбин, арадай демократиин оронуудай дипломатическа түлөөлэлгын зургаануудые толгойлогшонор ба бусад тусхай тушаалта хүнүүд памятник нээлгын ёһололдо ерэһэн байна.

Памятник нээлгын баярай ёһололые КПЧ-эй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн дотоодын хэрэгүүдэй министр Р. Барак нээгээ. Тиигээд премьер-министрын орлогшо В. Копецкийдэ үгэ үгөө.

Энэ памятник хадаа советскэ ба чехословацка арадуудай хоорондохи бата бэхи хани барисаае харуулха байна гэжэ В. Копецкий хэлээ. Энэ хани барисаамнай памятнигые бариһан шулуун шэнги бүхэ юм. Советскэ ба өөрымнай арадуудай дайлан олоһон манай республикын эрхэ сүлөөе, социалистическэ шэнэ ажабайдал байгуулха арга боломжо олгоһон эрхэ сүлөөе хододоо һануулжа байхын тулада энэ памятник бидэнэр бодхообди. Энэ эрхэ сүлөөе дайсадһаа бидэнэр бүхы хүсөөрөө хамгаалха ёһотойбди. Эб найрамдалда ба манай республикын аюулгүй байдалда империалистнуудай зүгһөө хэзээдэшье бидэнэр хадаа гай түбэг татуулхагүйбди. Гитлеровскэ, гестаповска ба эсэсовскэ алууршадта гэмтэ ябадал дахяад хүүлхэгүйбди.

Бидэнэр мүнөө гансаардаги бэшэбди. Манай республика тон ехэ хүсэндэ түшэглэнэ. Советскэ Союзай, арадай демократиин бүхы оронуудай, түгэлдэр Хитадай Арадай Республикын эбдэршэгүй хүсэ шадал манай талада байна.

Памятник нээлгын баярай ёһолол дээрэ СССР-һээ Чехословакида байдаг посол Н. П. Фирюбин, Прага городые толгойлогшо А. Свобода мүн лэ үгэ хэлээ.

Чехословацка ба Советскэ Союзай гүрэнэй гимнүүдэй аялга доро артиллерийскэ салют үгтөө.

Болгарида шэнэ электростанци баригдаба

СОФИ, апрелиин 30. (ТАСС). Городамитрова шадар «Студена» гэжэ гидроэлектростанци майн урда тээ промышленна ток үгэжэ эхилээ. «Студена» гэжэ ГЭС хадаа орон доторхи эгээн томо электростанци болоно. Энэ электростанци болгарска проектээр баригдаһан ба болгарска заводто бүтээгдэһэн түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаһан байна.

Австриин хабаадалгатайгаар дүрбэн гүрэнэй посолнуудай зүблөөн нээгдээ

ВЕНА, майн 2. (ТАСС). Союзническа комиссиин байшан соо мүнөөдэр Венэдэ СССР-эй, США-гэй, Великобританиин ба Франциин посолнуудай зүблөөн нээгдээ. Бэеэ даанхай ба демократическа Австриие һэргээхэ тухай гүрэнэй договорые Австриин түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар хаража үзэхын ба баталхын тулада дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөө зарлалгада хамаатай асуудалнуудые посолнууд зүбшэн хэлсэхэ байна.

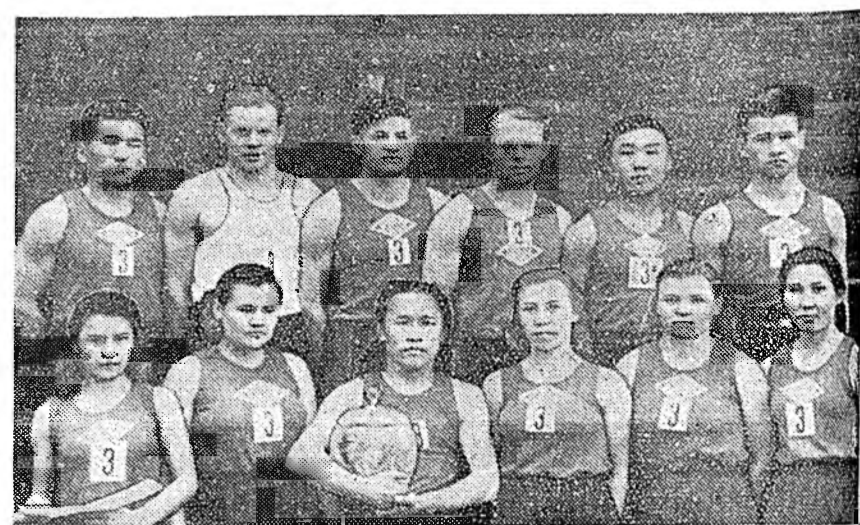
„Эльба дээрэхи уулзалгада американска талаһаа хабаадагшадай" организациин секретариадай мэдээсэл

ВАШИНГТОН, апрелиин 30. (ТАСС). «Эльба дээрэхи уулзалгада американска талаһаа хабаадагшадай» организациин секретарь Половский үсэгэлдэр хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ иигэжэ мэдээсээ. Эльба дээрэ американска ба советскэ сэрэгшэдэй уулзаһаар арбан жэлэй ойе һайндэрлэлгэдэ хабаадахын тулада Москвада ерэхэ 12 хүндэ гүрэнэй департамент-паспортнуудые үгөө. Американска 9—12 ветеранууд майн 5—6-да Москва орохоор батсаагдана гэжэ Половский хэлээ.

Чанкайшистска лётчигууд КНР-эй тала руу ороно

ЛОНДОН, майн. 2. (ТАСС). «Санди таймс» гэжэ газетын токийска корреспондент Хьюз иигэжэ бэшэнэ. Чанкайшистска лётчигууд тэндэһээ зугадан гаража, Хитадай Арадай Республикын тала руу ороно. Һүүлэй үедэ хэдэн олон лётчигууд самолёдуудта һуугаад, Хитадай газар руу ниидэн ороо. Энэ баримтые чанкайшистнууд американецуудһаа нюухые оролдоо гэжэ Хьюз заана.

Зунай спортивна сезоной нээлгэдэ зорюулагдаһан эстафетэ

Майн 2-то Улан-Удэдэ зунай спортивна сезоной нээлгэдэ зорюулагдаһан эстафетэ боложо үнгэрбэ.

Городой спортивна һайндуранай общестьонууд, техникум ба һургуулинуудай спортсменүүд мүрысөөндэ хабаадалсаа.

Һурагшад-физкультурнигуудай урилдалгаар эстафетэ эхилээ. Эстафетэдэ 1-дэхи һургуулиинхидай түрүүлжэ ябатар, 65-дахи һургуулиин спортсменүүд тэдэниие ахин гаража, түрүү һуури эзэлһэн байна. Тиигэжэ 1-дэхи һургуулиинхид—2-дохи, 22-дохи һургуулиинхид 3-дахи һууринуудые эзэлээ.

Техникумэй командануудай хоорондо болоһон мүрысөөндэ түмэрзамай техникумэй студентнэр шалгараа. Тэдэ эстафетын бүхы 13 дистанцида түрүүлэн ябажа гараа. Кооперативна техникумэй студентнэр—2-дохи, хүдөө ажахын техникумэйхид 3-дахи һууринуудые эзэлээ.

Спортивна һайндуранай общестьонуудай хоорондо мүрысөөн ехэ һонирхолтойгоор үнгэрөө. Эндэ 11 командануд түрүү һуури эзэлхын түлөө үсэд шангаар тэмсэһэн байха юм. «Наука» общество өөрынгөө хүсые эстафетэдэ зүбөөр хубаарилан табиһанайнгаа ашаар, урилдаае толгойлон ябажа, 4216 метрые 11 минута 40,2 секунда соо гаталжа, шэнэ амжалта туйлаа. 2-дохи ба 3-дахи һууринуудые «Искра» обществын 1-дэхи ба 2-дохи командanууд эзэлээ.

Эстафетэдэ түрүү һууринууд эзэлһэн 65-дахи һургуулиин, түмэрзамай техникумэй ба «Наука» общестьын командануудта физкультура ба спортын Городской комитедэй дамжуулгын шангууд ба дипломууд барюулагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Майн Нэгэнэй һайндэртэ зорюулагдаһан эстафетэ илаһан зооветинститудай команда. 2. Железнодорожно техникумэй түлөөлэгшэ финишдэ хүрэжэ ябана.

А. Мантаевай фото.

Хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлнэ

Үбэр-Зөөхэйн сомоной томодхогдоһон Кагановичын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин хониной-товарна фермэдэ (даагшань Дармаев) мүнөө жэл хурьгадые абалга ба түлжүүлгэ нёдондо жэлэйхидэ орходоо нилээд эмхитэйгээр үнгэрэгдэжэ байна. Мүнөө тус фермэдэ хоёр мянга шахуу хурьгад абтаад, кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэжэ байна.

Колхозой хонишодой мүрысөөндэ Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Хан Доржижаповна Доржижаповагай хүтэлбэрилдэг эхэ хонидой отара хонишод түрүү һуури эзэлнэ. Энэ отара дээрэ мүнөө гурбан зуу гаран хурьгад кошарно-базова аргаар нэгэшье гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна.

С. Шарапов.

Малшадай культурна ажабайдалһаа

ТҮХЭМЭЙ КУЛЬТБАЗАДА

Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правлени болон партийна эхин организациин үүсхэлээр манай республика дотор культбазанууд эмхидхэгдэһэн байгаа. Богонихон болзор дотор культбазанууд малшадай сүлөөтэй сагаа үнгэргэхэ эгээл һайшаалтай гуламтань болоһон байна.

Энэ колхоздо мүнөө гурбан культбаза хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй ажалябуулгатай дүтөөр танилсахын тула Түхэмэй культбазые абаад үзэе.

Колхозой центрһээ урагшаа, Хёлго голые зубшан арба гаран километр газарта хүрэхэдэ, баруулжаа хоёр хадын хоорондуур нэлыһэн уужам тала харагдана. Тэрэнэй эхиндэ Түхэм гэжэ нютаг бии. Эндэ колхозой таряанажалай бригада, малай долоон гүүртэ болон отара байрладаг. Бригадын гэшүүд, фермын малшад бултадаа хүхюун сэнгэлиг, зориг түгэлдэр ажалаараа омогорхон ажаһуудаг. КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые хүндэтэйгөөр хүлеэн абажа, эндэхи һаалишад нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1100 литр, үүлтэртэ үнеэнһээ—3000 литр хүрэтэр һү һаахын түлөө тэмсэнэ. Отарын хонишодшье ехэхэн дэбжэлтэтэйгээр ажаллана. 1955 ондо нарин нооһотой хонин бүриһөө 3,8 килограмм, нарибтар нооһотой хонидһоо—2,7 килограмм нооһо хайшалха уялга абаа. Мүн таряанажалай бригадынхид үндэр ургаса абахын түлөө тэмсэжэ байна.

Ажалай һүүлээр, үдэшэндөө сүлөөтэй сагтаа эндэхи колхознигууд культбазадаа суглардаг заншалтай болоо. Түхэм нютагта эмхидхэгдэһэн культбазада 80 хүнэй һууритай, гоё һайханаар шэмэгдэнхэй байшан бии юм. Тэндэ «Победа» гэжэ радиоприёмник тодхоотой, һонин шэнэ ном абажа уншаха нүүдэл библиотекэ бии, шатар, даам, домино гэхэ мэтэ зүйлнүүд, мүн сээжынгээ зугаа, сэдьхэлэйнгээ баяр хүдэлгэхэ хүгжэмэй инструментнүүдшье байдаг. Центральна, республиканска болон аймагай газетэнүүд, һони һонин журналнууд эндэ бии. Ханануудаарнь парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй портредүүд, эндэхи колхознигуудай социалистическэ уялганууд, диаграммануд болон схемэнүүд таарууханаар үлгөөтэй харагдана.

Теэд эдэ бүгэдые хэн хэжэ, хэн бэлэдхэжэ байдаг юм? Культбазада харуулан ойлгуулха агитаци түхеэрэлгые Ноёхоной хүдөөтэй клубые даагша Д. Г. Гендунов гол түлэб даадаг байха. Культбазын бүхы хүдэлмэриие эндэхи таряанажалай бригадын тоо бүридхэгшэ коммунист нүхэр Буянтуев хүтэлбэрилдэг. Нүхэр Буянтуев үүсхэл оролдолго гаргажа, колхозойнгоо партийна эхин организациин туһаламжаар культбазынгаа хүдэлмэриие һонирхолтойгоор, ажал хүдэлмэритэй нягта холбоотойгоор табижа шадаһан байха юм.

Энэ культбазада үнгэрэгшэ жэлэй октябрь һараһаа хойшо 30 гаран элдэб янзын хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэгдэһэн байна. Түбхын түрүүндэ малажалай ашаг шэмые ехэдхэхэ тухай, КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолоор, уласхоорондын ба орон доторой байдал, мүн бусад темэнүүдээр лекцинүүд, элидхэлнүүд үнгэргэгдэһэн байна. Эдэниие Ноёхоной хүдөөгэй лекторскэ нэгэдэлэй лекторнүүд Жамбалов, Санжиев болон бусад хэһэн байха. Нютагай долоон жэлэй һургуулиин багша А. Будаева «Буддын шажанай бии бололго ба тэрэнэй хорото удхашанар» тухай лекци уншаһан байна.

Малай үбэлжэлгын эхилхэтэй сасуу, колхозой зоотехник Галсан Гармаев эндэхи хонишодой дунда хонидые үбэлдөө хурьгалуулхада үлэмжэ һайн байһан тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн байна. Мүн энэ зоотехнигэй үүсхэлээр зоотехническэ тусхай темэнүүдээр малшадта хэдэн хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэһэн байха юм.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой хэблэлдэ толилогдоһонһоо хойшо, культбазын агитаторнууд колхознигуудай дунда ехэхэн ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулһан байна. Агитаторнууд нүхэд Буянтуев, Гомбоева гэгшэд нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэлые ба Пленумэй тогтоолые нютагайнгаа эрхэ байдалтай холбожо байгаад малшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулха гэжэ ехэхэн оролдолго гаргаа.

Мүн культбазада колхозой ажал хүдэлмэриин асуудалнуудаар үйлэдбэриин зүблөөн хододоо үнгэргэгдэжэ байдаг. Колхозой правлениин ба партийна эхин организациин үүсхэлээр энэ культбазада орооһото культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ, тэрэнэй үндэһэ һуури дээрэ малажалай ашаг шэмые ехэдхэхэ, сабшалангай болон бэлшээриин газарнуудые һайжаруулха, үбэлжэлгын үедэ малай харууһалга һайжаруулха тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэжэ, бодото хэмжээнүүд хараалагдажа, тэрэнээ бэелүүлхын хойноһоо оролдонод.

Түхэмэй малшад өөрынгөө эрдэм мэдэрэлые дээшэлүүлхэ бүхы арга боломжотой болоо. Тэрээндэнь культбазада ерэдэг нүүдэл библиотекэ туһална. Һүүлшын үедэ колхознигууд элдэб һонин номуудые абажа уншадаг боложо байна.

Агитатор Мария Гомбоевагай уранһайханай номуудые олоной дунда уншажа үгэхэдэнь хүнүүд ехэ һонирходог болоо. Х. Намсараевай «Үүрэй толон» гэжэ номые малшадта уншажа үгэһэн байна. Эндэ хүдэлмэрилдэг тракторист Бальжинима Соропов, хонишо Гармасу Соктоева ба бусад энэ номые гэртээ абажа, өөһэдөө уншаһан байха юм. Гадна, эндэхи колхознигууд, механизаторнууд илангаяа ажалай түрүү дүй дүршэлтэй танилсахые хүсэдэг. Кукурузын агротехникэ тухай, хүдөө ажахын культурануудай газарай элдүүрилгые, тарилгые зүбөөр эмхидхэхэ тухай брошюрануудые ехээр һонирхожо уншадаг байна.

Коммунист Буянтуевай үүсхэлээр радиогоор дамжуулагдадаг шухала мэдээсэлнүүд, һонин концертнүүд малшадта соносхогдожо, хамтын шагналга эмхидхэгдэдэг болоо. Нүхэр Буянтуев радиогоор үглөөдэр дамжуулагдаха программые таһалгаряагүй шагнадаг. Хэрбээ ямар нэгэн шухала, һонирхолтой дамжуулга болохо байгаа һаань, тэрээн тухай саг дары хүнүүдтэ дуулгадаг юм. Һонирхолтой зарим дамжуулгануудые шагнахаяа 20—30 хүнүүд суглардаг байна.

Тэрэшэлэн культбаза бии болгогдоһонһоо хойшо һарадаа 2—3 дахин кино харуулагдадаг болоо.

Мүн Ноёхоной сельпо эндэхи колхознигуудые эд бараагаар таһалдуулангүй хангахын түлөө тусхай ларёк эндэ нээжэ, сай, сахар, дабһа, керосин ба бусад шухала товарнуудые наймаална.

Гадна энэ культбазада шэнээр баригдаһан ниитын бани недели бүхэндэ түлигдэжэ байдаг болоо.

Хүдөө ажахын түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые ажал дээрээ хэрэглэжэ, парти, правительствын анхарал оролдолгодо харюу болгон колхознигууд шэнэ амжалтануудые туйлана. Энэнь культбазын показателиин доскада харагдаха.

Колхозой правлени, партийна эхин организаци артелиингээ гэшүүдые, илангаяа малай фермэдэ, хээрын бригада дээрэ хүдэлмэрилдэг колхознигуудые һайн байра байдалаар хангахын түлөө оролдоно. Колхозой түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, зоотехник нүхэр Мункожапов, парторганизациин секретарь нүхэр Жамбалов колхознигуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ һаналаа ехээр табина. Түхэмэй культбазаһаа гадна Мэнгэй, Залаан гэжэ нютагуудта мүн лэ зохид һайнаар түхеэрэгдэһэн культбазанууд хүдэлмэрилнэ.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө Ноёхоной колхознигууд эршэмтэйгээр оролдожо байна.

Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо үнгэрһэн 5 һарын турша соо үнеэн бүриһөө дунда жэшээгээр 319 литр һүн һаагдаһан байна. Тиихэдэ республикын түрүү һаалишад Д. Б. Хайдапова даалгагдаһан үнеэн бүриһөө 1956 литр, Б. Ринчинова — 1108 литр һү һааһан байха юм. Мүн эрхим һаалишад Табутарова, Доржитарова, Биликтуева ба бусад һайн амжалтануудые туйлана.

Культбазануудайнгаа хүдэлмэриие бүри һайжаруулхын түлөө колхозой эдэбхитэд, тэндэхи интеллигенци саг үргэлжэ оролдоно.

В. ВАСИЛЬЕВ.

Һонирхолтой лекци

Уласхоорондын байдал тухай һэн лекци Кяхтын педагогич училищада һаяхан болобо. Тус лекциие КПСС-эй обкомой лектор нүхэр Батудаев уншаа. Нүхэр Батудаев мүнөө үеын уласхоорондын байдал, Советскэ правительство эб найрамдалые сахижа байгаа политика тухай тодорхой һайнаар тожо хэлэһэн байна.

Училищиин багшанар болон студентнэр лекциие ехэ һонирхо шагнаһан ба ойлгоогүй асуудалнуудаа һуража абаһан байха. Нүхэр Батудаев аймагай центральна Культурын байшанда мүн лэ лекци уншаһан байна.

Б. Ванчиков.

Шатар

Заншалта уулзалга

Уласхоорондын һайндэр — Майн 1-дэ зорюулагдан болодог шатарай нэгэ үдэрэй заншалта уулзалгада бэрхэ шатаршад хабаадалсаа.

Үсэд шанга тулалдаанай удаа тараар мастерта кандидат А. Су илалта туйлажа, түрүү һуури эзэл С. Могордоев—2-дохи, И. Воробь 3-дахи һууринуудые эзэлээ.

А. Игумно

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря —27-37 партийной жизни, сельского хозяйства— 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00445. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 273